

• QUÈ PASSA A L'AJUNTAMENT?
• ENTREVISTA: L'AMO EN TONI "SERRADOR"
• CONCURS RESSÒ: 10.000 Ptes. en premis.
• LES TÀPERES, SENSE COLLIR.
• I DE LA RESIDÈNCIA, QUÈ?
BONES FESTEJES

RESSÒ

Revista mensual
ANY 3
Agost 1990

Edita: Obra Cultural Balear de Campos
Informació i Correspondència:
Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS
Coordinador: Joan Adrover i Mascaró
Coordinador Fotografia: Fotos Vidal

COL.LABORADORS:

Pere Adrover
Miquel Adrover i Monserrat
Miquel Adrover i Mascaró
Xesc Adrover
Damià Andreu Verger
Toni Amengual
Flo Combis
Sebastià Covas
Joana Dora
Damià Huguet
Joan Juan Pons
Clementina Kokkelink
Josep Lladó
Jaume Lladó
Cosme Mas
Gori Mas
Magdalena Mas
Joan Monserrat
Miquel Monserrat
Pere Ollers
Antònia Serra
Antònia Sitjar
Núria Vives
Sebastià Moranta
Magdalena Juan
Guillem Mas i Forteza
Apol·lònia Vanrell
Pep Barón
Monserrat Alcaraz
Antoni Ginard
Arnau Perelló
Francesc Miró
Josep Antoni Sala

Subscripció: 2.200 Ptes. anuals
Preu d'aquest exemplar:
200 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i impressió:

A **ADROVER - CAMPOS**
Tel. 65.02.02

L'equip de Ressò vol posar de manifest, una vegada més, que només s'expressa la seva opinió als articles signats per la Redacció i per l'Editorial. Els altres són d'exclusiva responsabilitat dels autors, que exerciten el dret constitucional de la llibertat d'expressió mitjançant la Revista Ressò.

MODA /// LLIURE

**Roba per a home i dona
Secció per a gent jove**

Carrer Santanyí, 51
Tel. 65.24.44 07630 CAMPOS

Es Campanar

**Autoservici
Carnisseria**

Cantonada Carrer Major - Carrer Sant Julià
Tel. 65.07.69 - 07630 CAMPOS

BASES DEL CONCURS RESSÒ:

- 1.- Cada exemplar de RESSÒ està enumerat a la part superior dreta d'aquesta pàgina.
- 2.- Dia 4 de Setembre farem un sorteig davant notari i donarem a conèixer el número guanyador amb l'edició de RESSÒ del mes de Setembre.
- 3.- La persona que tingui la revista amb el número premiat, tindrà dret a 10.000 pessetes en productes dels dos comerços anunciats a aquesta pàgina.
- 4.- El guanyador haurà de presentar l'exemplar de RESSÒ amb el número premiat al Bar Turisme (Plaça dels Tres Molins) abans de dia 7 d'Octubre.
- 5.- Si, per qualsevol motiu, no compareix el guanyador, repetirem el sorteig amb els mateixos comerços.

El sorteig fet dia 7 d'Agost va donar guanyador el:

N.º 423

Per tant, el posseïdor de l'exemplar de RESSÒ edició de Juliol (N.º21) marcat amb aquest número, pot passar pel BAR TURISME, Plaça dels Tres Molins a recollir el premi. El RESSÒ premiat s'ha de presentar abans de dia 8 de Setembre.

Portada: Disseny: FOTO VIDAL
Portades reproduïdes: J. Obrador
Fotos: Damià Prohens (FOTO VIDAL).

ELS COLORS DE LA FESTA MAJOR

Un poble essencialment mediterrani com ho és Campos recrea les seves festes d'estiu abocant-se de ple en les manifestacions populars que li donen caràcter i li atorguen una personalitat plenament identificada amb les arrels d'una cultura, una història i unes tradicions seculares pròpies, i, a la vegada, agermanades amb el sentiment col·lectiu.

La llum i el sol en serien els símbols més essencials, la claror encisadora, testimoni de vitalitat. Les festes de la Mare de Déu d'Agost, la nostra Festa Major, pateix, amb orgull, tots els tòpics més característics d'una petita vila assentada al cor de la mediterrània on el perfume de la mar i el color de la terra són difícils de separar de la persona que hi viu, donant vida a tot el que rep. I potser sigui bo perseverar en aquestes redundàncies repetides any rera any. Perquè fugir dels esquemes més essencials que l'han caracteritzada sempre seria caure en un error, potser lamentable.

Les festes de la Mare de Déu d'Agost són i

han de ser plenament populars, senzilles, sense excessos ni sumptuoses alteracions; unes diades de Festa Major en les quals sigui el poble i les iniciatives més modestes, més humils, les que donin vida a cada acte. I popular s'ha d'entendre aquí com a manifestació de la senzillesa, de participació col·lectiva sense protagonisme exclusiu de cap persona ni de cap institució. Ja diu el refranyer que és la gent que fa la Festa. Mai a l'enrevés.

Ara que som a punt d'encetar el programa d'actes de la nostra Festa Major, tots els qui feim aquesta revista que teniu a les mans desitjaríem que cada dia i a tota hora ens obríssim al diàleg i a l'amistat, participant amb la vostra presència en cada un dels actes programats. Que sortíssim al carrer a fer festa, obertament, i que sigui la senzillesa i aquesta humilitat mediterrània, que tant ens caracteritza, el símbol més profund de la cordialitat.

Des de les pàgines de RESSÒ vos desitjam Molts d'Anys, Molt Bones Festes i Salut per a Tothom.

QUÈ PASSA A L'AJUNTAMENT ?

Des de fa setmanes una notícia s'ha escampat per tot el poble: a l'Ajuntament s'havien descobert unes irregularitats administratives amb un rera fons econòmic.

RESSÒ ha esperat fins avui -dia 6 d'agost- que per part del nostre Ajuntament es fes públic un comunicat oficial desmentint això que tothom comenta. com que no seria la primera vegada que una notícia s'interpreta malament i poc a poc es converteix en una informació inexacta, RESSÒ no vol opinar sobre el fet escandalós i greu que s'ha extès de boca en boca. Ara bé, tenim l'obligació moral de demanar que l'Ajuntament informi, sense cap casta de retòrica ni sense amagar res, sobre aquests dos punts:

1.- És ver que al nostre Ajuntament s'han destapat darrerament moviments de fons públics que

podrien ser delictius?

2.- Quines mesures ha pres el nostre Consistori davant aquestes possibles malversacions de doblers públics?

Ja sabem que amb aquest editorial RESSÒ no arreglarà el món. Però no volem que un fet d'aquesta dimensió, si és cert el que tothom comenta, quedi tapat davall la llosa del silenci oficial. Això seria una demostració claríssima de què la corrupció no és una exclusiva de les altes cúpules del poder, sinó que també al nostre poble qualcú pot jugar impunement amb els doblers que són de tots.

I per aquest embut no hi hem de voler passar.

El mes de setembre donarem a conèixer la resposta oficial de l'Ajuntament a les nostres dues preguntes, si és que les contesta . . .

Lletres a la tieta

Campos, Agost 90.

Enyorada tieta, rebreu aquesta carta quan tot just serem a punt d'encetar les festes, les quals ens disposam a passar de la millor manera possible.

Ara, per uns dies, qui més qui manco deixarà d'anar de berbes i es tirarà enmig intentant oblidar-se de la martiritzadora calor i d'altres empenyos propis del temps. Aquesta mica d'esbarjo servirà per preparar les messes de les ametlles i per a repartir entre les torroneres part dels calius arreplegats amb les tàperes.

Veurem els caparrots de la vila passejar-se ben fletxendos per aquí i per allà, la música de les xeremies i el flabiolet els obrirà pas, encara que ben segur serà necessària la banda de tambors i cornetes de no sé on per despertar el nostre mig adormit poble. Sabem de sempre que som mals de moure, ha de ser grossa l'escomesa per sentir-nos al.ludits; no fa massa n'hem tingut una mostra. Sembla que la ferida ha estat allà on més mal fa, així i tot la cosa no ha passat de posar-nos-hi les mans i agrair que no fos pitjor. Tanmateix ningú no en sap res, tanmateix els que saben de què va l'assumpte no n'han dit res, tanmateix ningú no ha demostrat massa interès per a saber-ne el net, tanmateix en el cap hi trobarem les voltes.

És sabut que la festa la fa la gent, però que cal ambientar-la un poc, és obvi; per això ens han preparat un programa ben variat, podrem veure de tot, des dels campaners "Brisas" fins a una mena de "varietés" amb dones acalorades, i això sense oblidar "el de Pecos" (no sé si és el de veu de femella o l'altre). Esperàvem en Penya i tampoc no serà enguany, és una llàstima però han dit que amb "El Tango de Sa Papparra" algú s'hagués pogut sentir ofès i val més la que guarda que la que cura.

Per foravila ja hi corr l'aigua i com tots sabem el nostre terme duu rost cap al Salobrar, idò no només ha arribat allà sinó que contradient les lleis de la física s'ha enfilat cap a les costes i ha pogut arribar a La Colònia. Diuen que és mel i que va bé per a les escaldadures. Dos anglesos se'n duen un barralet: "per you father?" els vaig demanar jo, "yes, yes" em digueren a la vegada. Meravelles de la natura! Mentretant, nosaltres la beurem de Porreres, que ja hi estam avesats.

Quan una cosa no està aturada deim que es mou, i si fa via a moure's, corre. Quan el que es mou aviat és un cotxe o una moto per dins la vila, li hauríem de dir: a poc a poc!! La qüestió és QUI li hauria de dir. Ben segur que posant-hi un poc d'esment se'n traurien doblers per fer una bona senyalització dels nostres carrers. Tothom sap que és necessari. Aquest darrer mes n'hem tingut diferents exemples i les vegades que hi ha sort no es compten. Ja és ben hora de posar-hi remei. És clar que no tota la culpa dels accidents no és de la manca de senyals, no basta que hi siguin, llavors encara cal respectar-los! ;però l'experiència demostra que és quan no n'hi ha que es respecten manco. Els d'aquí ho tenim clar, coneixem els punts crítics i, o bé els evitam o bé anam més alerta. Però, ens visiten molts d'externs i no coneixen els nostres carrers. No només són els senyals, provau d'etrevessar la carretera de La Ràpita devers el molí d'en Meló . . . han de tenir uns bons dallons. És tota una gosadia! De renous, ja n'estic tan cansat de parlar-vos-en, que ja ho deix anar.

Bé, tieta, parlant de festes he arribat a no sé on, tot és u, i ara per uns dies ens n'oblidarem i al setembre hi haurà repesca. Esperam millores d'un moment a l'altre, les eleccions s'acosten i d'ara endavant no valdrà badar.

Fa goig anar a La Sala, ara no sap greu perdre-hi un poc de temps, pots entretenir-te mirant les reformes, vaja una cosa bé! Us ho recoman per aquests dies tan calorosos que encara hauran de venir. Si és de tots, tots ens hi podem reunir i més tenint present que les nostres placetes no n'ofereixen massa, d'ombres.

Normalitzats o no, anam endavant.

Adéu tieta i bones festes!

A reveure.

UEN QUE . . . DIUEN QUE . . . DIUEN QUE

- Sembla mentida que aquest home hagi fet una cosa així.

- Molts pensaven que RES-SÒ no gosaria parlar-ne.

- Els rumors sobre el que passa a l'edifici de davant Ca'n Boixa fan més renou que el terratrèmol de Filipines.

- N'ha passat alguna de grossa, però ningú sap res de cert, perquè els qui haurien de explicar-ho callen com a morts, o com a geranis mustiats pel sol.

- El treuran de fora, haurà de pagar no sé quants de milions, i fins i tot s'ha comentat que li passaran una pensió "per anar tirant".

- A l'estiu, les dones miren d'aprimar-se, però, a vegades, les factures engreixen: la del gimnàs, la del consultori dietètic, la de la tenda de modes, la de . . . Ja veis que és de bo de fer perdre una bona reputació . . .

- A qui se li ocorreria fer-ne una de "bruta" a una casa on "l'honestitat, la transparència de les actuacions i la incorruptibilitat" són les primeres i les màximes divises?

- Si hi ha una ovella negra a una bona guarda se l'ha de treure, però si ho són moltes d'elles se li ha de donar un premi.

- El "pacte de govern" funciona: aquí no passa res, no sabem res, no volem saber res, no voldríem que se sabés res, això sí, tots ells units en un mutisme tan sospitosos que fa pensar que la casa de davant Ca'n Boixa és una "unidad de destino en lo universal" totalment despreocupada del que diu el poble.

- Serà vera que tots els polítics són iguals?

- En Juan Guerra podria haver enviat un telegrama de felicitació, donant el seu suport i oferint noves idees per posar en pràctica.

- El "Terratrèmol" no ha sorprès a Porreres.

- "Unta bien las corriolas", nou èxit discogràfic del grup mallorquí "Ossifar". Membres del conjunt han anunciat la seva decisió d'estiuejar a Sa Ràpita: "Campos és un poble que ens pot donar molt bones idees per a les nostres cançons".

- Si el que es diu és cert, s'ha d'explicar al poble. Si no són més que infàmies promogudes per "qualque grupet de rojos, maçons, independents i ecologistes", cal restituir el bon nom d'aquesta persona, que amb la honorabilitat de les persones no es juga, i si no que li demanin al "beatot".

- Dos "xoriços" que varen robar el cotxo d'un campaner a S'Eixam foren apallijats i duits, arrossegant-los pels cabells, fins el quarter de la Guàrdia Civil.

- N'hi ha que mai en sabran. "Les coses, fins i tot les dolentes, quan es fan, s'han de fer bé" (Bogart).

- El verb "CALLAR" es conjuga molt bé a la casa de davant Ca'n Boixa: jo call, tu calles, en Bossot calla, nosaltres callam, vosaltres callau!, i a ells (RES-SÒ) els hauríem de fer callar.

- Panxa plena i puro a la boca anuncien querelles criminals com si fossin melons. És que n'han comprat un sac a les rebaixes de "Galerias"?

- Si els desferren dos cartells electorals, de n'Hernández Mancha, d'en Fraga, de n'Oreja, n'Aznar, o del qui vendrà després, apel·len a la Constitució, a l'Estatut, a la Democràcia, a la llibertat d'expressió, a les forces de l'ordre fins i tot a les normes de la Federació Balcar de Caça, però quan parlem de doblers públics: "deixa-ho córrer que hi pot haver brou".

- La sèrie "Cristal" podria sofrir una baixada d'audiència si la televisió es decideix a emetre el "Show d'aquells que no volen saber res, el que diuen que se'n va, però no sabem exactament perquè, i els milions i les factures que no acaben de quadrar".

- L'Ajuntament ha aprovat el projecte d'urbanització de l'abocador de fems de devers Es Gallicant. Serà un centre residencial d'alt "standing", ja que només hi podran viure un selecte grup de persones. El "Camió dels renous" farà viatges per als VIPS que, a l'estiu no puguin abandonar "els negocis".

- Un soci, campaner per més senyes, del Club Nàutic de Sa

Ràpita va tenir una seriosa discussió amb el concessionari del complex. Aquest li va dir, amb males retranques, que per deixar el seu "surf" a recobro, on sempre l'havia tengut, havia de mostrar el carnet i el darrer rebut com mentres paga com Déu mana.

- La casa de Ca'n Pere Ignasi es podria convertir en un consultori astrològic. Així, els polítics locals podrien endevinar quan rebran ells.

- Seria divertit telefonar a un parell que ja sabem i dir-los: "Tot s'ha descobert, aplega ara que pots".

- El ple municipal d'agost es podria celebrar dins la Zodiac d'en Tià "y sus lindas muchachas". "El que se mueva, torna nedant".

- Les festes de la Mare de Déu d'Agost prometen esser d'allò més bó. Cal oblidar, al lotets, cal oblidar . . .

- La CEE vol evitar la degradació d'Es Trenc. Són ingenus, van gats, ho fan per quedar bé, han perdut el nord o què?. Nosaltres ens estimam més intentar buidar la mar. Obtindrem resultats abans que ells, hi van unes missions?

- Les dunes de la nostra zona costera segueixen essent un camp de pràctiques de "Nissan-cross". Els municipals hi van per evitar que els vehicles caiguin damunt la gent que s'asolella devora les dunes.

- L'amo en Guillem "Hereumas" ha comprat un cavall estranger. Hem sentit a dir que l'amo en Guillem ja s'ha apuntat a un curs intensiu de francès per poder-se entendre amb el cavall. I el dia de Sant Jaume va guanyar (clar que tenia un traductor-intèrpret). Vius que una flor no fa estiu.

- N'hi ha un que ha deixat anar els cavalls. No en vol veure cap, ni en pintura. Ara es dedica al ciclisme, i segons ell mateix "ho fa bastant bé!". Així es fa "Perico Pometà".

- L'amo d'en LIMBO. Ja està bo. Ens han contat que es va posar a les ordres del bruixot "Gerónimo" dels "Xius", que li va recepatar uns polvos de la "Mare Sirin-

dog". I és que s'acosta la Mare de Déu d'Agost i les ganes de guanyar comencen a posar-ne bastants d'intranquils . . . (són berbes).

- Ja diràs a na d'allona, que d'allò no d'allon tant, que d'allonant d'allonant espenyarà la d'allona.

- Tu ja m'entens.

- Set quarterades vint-i-vuit cortons, tretze parells de collons.

- Tu ja m'entens.

- No fa gaire temps, una o dues setmanes, hi va haver inundacions devers el camí de la serra.

- Va rebotar una tuberia de l'aigua que va als hotels de La Colònia.

- Hi ha gent que no estima l'aigua.

- Tu ja m'entens.

- Gràcies als Guiris, els pagesos tenim l'aigua potable entubada.

- Haurem d'untar les corrioles.

- Ara és bon temps per cercar esclatassangs devers l'Ajuntament.

- Tu ja m'entens.

- Prest, Campos podrà veure la seva pròpia T.V., així ens ho han comunicat els nostres infiltrats que estan darrera la roca.

- Au idò, estimades, dones, donetes, donotes, donarres, homes, homoniqueus, càgules merdançanes, palleringsos, pallerengues, burdissot blanca i negra, verda peretjal, mig peretjal, coll de dama negra i també blanca, de la senyora, melondre, ull de perdiu, tiruriu tiruriu per allà, per allà se'n van, ran, ran, tota casta d'animal, mal, mal i més mal, però saps que n'hi ha de mal i encara creix, es greix d'un peix i llavors que no és greix aqueix mateix mira'l amb pèl. Bé el que vos volem dir és que voldríem, tots els que feim RESSÒ que passasseu UNES BONES FESTES.

- Tu ja m'entens.

LA FUMADA DE'N PERE I EN JORDI

Jordi.- Esperdang, Pere, feia un parell de mesos que no ens vèiem, o t'havies embarcat?

Pere.- Uep, Jordi, com va això?

Jordi.- Mira, tot marxa.

Pere.- I si no marxa li donarem corda.

Jordi.- Creu que ja comença a fer molta de calor i ara fa molt mal fer feina.

Pere.- Sí que és ver això, però tu passes poca pena, tant t'és si plou com si fa sol.

Jordi.- Ja està, un altre pic em tornes voler aficar la ganiveta; pareix mentida que no puguem estar dos minuts plegats sense barallar-nos.

Pere.- És que quan et diuen la veritat la cosa no va bé. Vosaltres us queixau de la calor i feis feina, bé, feina no, el que feis és passar el dia dins la casa gran o dins l'oficina, amb l'aire condicionat i creu que en teniu poca de calor, fins i tot teniu aire condicionat dins l'excusat.

Jordi.- Aire condicionat i música

hi tenim, i tu tens la llengua que crema.

Pere.- Mentre només sigui la llengua . . . pitjor seria tenir altres coses que cremassin. Saps si us penjassin un parell de fulles de moro al porta-paper d'excusat, veurieu si anirieu vius.

Jordi.- Sempre n'has de dir alguna de les teves.

Pere.- Un dia ens hauríem de canviar els papers, tu hauries de venir devers aquells sementers i veuries quin aire condicionat tenim.

Jordi.- Tu xerres molt i et poses amb coses que no t'hauries de posar.

Pere.- O no et va bé això?, saps que els guanyes de dolços.

Jordi.- Calla, perquè acabarem malament. Vols que parlem de les festes?

Pere.- Me cac amb la puta del Karabe, això sí que no!

Jordi.- Ai, i ara que et passa, Pere?

Pere.- De les festes no en vull parlar, perquè n'hi va haver un que l'any passat en va parlar i va dur molta de sort que no l'agafaren, perquè crec que li haurien arrabassat la gargamella.

Jordi.- Meam, conta'm què va passar.

Pere.- No et dic que no en vull parlar?

Jordi.- Per què?

Pere.- Perquè no. En aquest poble nostre o opines favorablement o millor que callis.

Jordi.- Però, qui era que li va fer envant a aquell?

Pere.- Jo no ho sé, però crec que un va empènyer l'altre.

Jordi.- Em fas riure, un home com

tu no ha de tenir por.

Pere.- Gens de por tenc, Jordi, el que feis és oi i la por la teniu vosaltres. Saps si un dia perdeu el "mando" que n'hi haurà de corregudes.

Jordi.- Sempre comandarem nosaltres o els nostres.

Pere.- Ai "carinyo mio, plomatxo de mi sombrero", ara sí que l'has dita vera. Vosaltres sou com el vent, que un dia bufa de llevant i l'altre de ponent.

Jordi.- Si no fos per nosaltres no hi hauria ningú que cobràs.

Pere.- Si no fos per vosaltres n'hi hauria molts més que cobrarien.

Jordi.- Calla, Pere, si vols, ara ja passes la mida. Au ves si has d'anar a comprar el pa, que faràs tard.

Pere.- Tens raó, Jordi. Llavors la dona em renya si no li duc el pa.

Jordi.- Idò ves, fes via i alerta als cotxes.

Pere.- Trob que m'estimes molt, Jordi.

Jordi.- Me'n vaig, que ja tenc talent.

Pere.- Au idò, jo també me'n vaig, adéu.

La llengua,
feina
de tots

Clínica Veterinària

C/. Nicolau Oliver Fullana, 1 - Tel. 65.07.31 - CAMPOS

*VACUNES

*RAIGS X

*CIRUGIA

HORARI: Dilluns a Divendres, de 16'30 a 20 h.
Dissabtes, de 10'30 a 12'30 h.

**NOVA
IMATGE**

PERRUQUERIA I ESTÈTICA

Carrer Santa Bàrbara, 2 - Tel. 65.21.28
07630 CAMPOS

Cartes dels lectors.

Als lectors de Ressò,

Som una campanera de catorze anys i trob que el jovent de la meua edat (i també la gent més gran) hauria de parar un poc més d'atenció a les lletres de les cançons. Ho dic perquè m'he fixat que, de cada vegada més, escoltam música només per sentir-nos acompanyats d'un ritme que ens fa sentir-nos bé i que ens aporta uns moments que semblen allunyats d'aquest món tan estrany en el que vivim. Em sembla molt bé escoltar música per la melodia en sí mateixa, però vull cridar l'atenció d'aquelles persones que cerquen un poc més enfora de les coses superficials i recordar-los que hi ha grups que fan música molt bona i, a més, acompanyada d'unes lletres encara millors. Només per posar-ne dos exemples, m'agradaria que vulguéssiu reproduir els textos de dues cançons que he descobert darrerament: una és de na Marina Rossell i d'en Lluís Llach i la canten a dues veus, amb música molt agradable. L'altra és d'un dels millors grups catalans, la Companyia Elèctrica Dharma i és un rock.

Contra el fusell, un somriure.

Contra la rutina, la poesia
 contra el realisme, la utopia
 contra el fanatisme, la ironia
 contra el fusell, un somriure
 contra el racisme, fraternitat
 contra la fam, solidaritat
 contra l'imperialista, l'humanista

contra la "Contra", el sandinista
 contra la intolerància, estimar com
 vulguis
 contra la tortura, els drets humans
 contra el fanatisme, la ironia
 contra el fusell, un somriure.

Elèctrica Dharma
 (Del disc "fibres del cor").

Quan tothom viurà d'amor.

**Quan tothom viurà d'amor
 no hi haurà mai més misèria
 els soldats seran trobadors
 però potser no ho podrem veure.**

Del llarg camí d'haver viscut
 d'haver lluitat, d'haver somiat
 d'haver estimat, d'haver perdut
 ens ha quedat un gest amarg.

(Tornada)

La història sempre ha estat igual
 i perquè arribi un temps d'amor
 cal que l'amor faci el seu joc
 de què ens serveix doncs saber tant.

(Tornada)

La vida és un camí de sang
 calia ser-hi i caminar
 passant la reia pel vell fang
 llaurem la terra del demà.

(Tornada)

Marina Rossell i Lluís Llach.

Joana L. A.

PACTES DE SILENCI NO, GRÀCIES!

La transparència i oferir informació al poble eren promeses a la majoria dels programes electorals de les darreres Eleccions. En la realitat, això no ha estat així. Fets com els que ara tots tenim entre cella i cella han de ser explicats oficialment, de la mateixa manera que no és normal que la gent s'assabenti de l'asfaltat del camí de Sa Salinera quan ja està fet, o que no es digui què es pensa fer a Ca'n Pere Ignasi, o què ha passat amb l'aparcament de Sa Ràpita, o quina és l'opinió del nostre Ajuntament en relació a la central de S'Estalella.

Davant tot això, suposam que les opinions hi són, cal reivindicar el dret a conèixer-les, tant si afecten l'aspecte públic com si afecten persones en el seu exercici de funcions públiques. Sou els representants del poble, com a tals deixau-nos saber. Hi tenim dret!.

Un Campaner.

FLOU
 PERRUQUERIA I ESTÈTICA

**HOMES
 I
 DONES**

TRACTAMENT
 D'ACNÉ JUVENIL

Carrer Nou, 53 - Tel. 65.08.25
 07630 CAMPOS

**COMPRA VENDA
 COTXES D'OCASIÓ**

TOMÀS RIGO VICENS

Nunyo Sans, 26
 Tel. 65.24.22

Part.: Tel. 65.05.39
 07630 CAMPOS

LES CASES DE CA'N PERE IGNASI

La casa del carrer de n'Amer que avui tots coneixem per Ca'n Pere Ignasi és, possiblement, una de les més antigues del nostre poble i d'un valor històric-cultural indiscutible.

L'edifici, de 31 m. de frontis, és producte de tres cases distintes, - els portals lapiats ho demostren clarament -, que en un moment determinat de la seva història varen ésser agrupades en una sola, si bé la seva construcció degué ésser quasi coetània; de fet, la presència d'una finestra renaixentista a dues de les cases és tot un símptoma de proximitat en el temps d'ambdues i que amb un marge prudent l'oscil·lació permet establir la seva datació entre el darrer quart del segle XVI i la primera meitat del segle XVII. (Les primeres finestres renaixentistes mallorquines són datades del 1556).

El conjunt degué agafar el seu nom actual de Pere Ignasi Obrador i Vila, de mal nom Burguera, que hi habità pels voltants de 1750, i que fou hereu del seu oncle Joan Vila, qui el 1723 declarà tenir, en el carrer de n'Amer, unes cases i corral estimats en 580 lliures; el 1695, el seu pare, Julià, havia estimat ca seva en

200 lliures. Aquesta diferència tan grossa de valors permet pensar en una possible concentració en aquests moments.

A més, declarà tenir unes altres cases i per documentació del temps de Pere Ignasi sabem que estaven al costat d'aquelles, adquirides a Llorenç Vila i estimades en 200 lliures.

Per altra part, Joan Antoni Amer tenia, el mateix any i al mateix carrer, unes cases i corral al costat de les de Joan Vila, estimades en 200 lliures.

L'any 1808 apareix documentada com "les cases grans o majors" en contraposició a "les cases menors" del carrer de la Mànega, que Joan Obrador- Vila i Amer adquirí als hereus de Pere Fullana, notari, i que foren per al seu fill Antelm, corresponent al primogènit Joaquim les majors.

Els descendents d'aquest les posseïren fins el 1913, en què per mort prematura i sense fills d'Inès Oliver i Obrador, tota la seva hisenda va quedar lligada a la de Ca'n Cosmet, família que l'any 1985 va fer donació de les cases de Ca'n Pere Ignasi al poble de Campos.

El valor cultural de Ca'n Pere Ignasi ve determinat pel fet d'ésser un exponent del sistema de construcció domèstica tradicional al nostre poble -tant pel que fa a les estructures i volums com als materials emprats- i que reflecteix la perfecta unió que els nostres avantpassats tenien amb el medi i amb els recursos naturals que proporciona.

Els materials eren les pedres, la grava, la terra i el marès de les pedreres locals d'Es Figuerat, Marina o Son Grau.

Les parets, mai amb sòcols, s'aixecaven a base de pedres i fang i es refereixen per ocultar la pobresa de la seva fàbrica, amb una mescla de grava, calç i arena. Deu ésser el call vermell tan nostre el que ha determinat, juntament amb el pas del temps, aquesta tonalitat tan característica que tenen les velles cases de Campos.

El marès era un element constructiu, decoratiu com avui dia, i la seva utilització es reservava als punts estrictament necessaris tècnicament: encadenats, portals i finestres a l'exterior i voltes, arcades i escales a l'interior. La qualitat del marès, així com la profusió del seu ús és l'única

nota que permetia establir distincions socials entre els amos de les distintes cases que conformaven el poble, a part, és clar, de les seves dimensions o de com estaven moblades.

Tipològicament, la casa campanera és de dues plantes i dos aiguavessos amb arcs diafragmes que sostenen el cavall del qual parteixen les teulades; les del primer aiguavés desaiqüen directament al carrer, recollint l'aigua de pluja mitjançant canals de pedra a la part del corral. Aquesta es troba a Ca'n Pere Ignasi, només a la casa de més a prop, al carrer d'En Sala i és realment singular, ja que no es destaca del conjunt per estar feta dins la mateixa paret.

A la part del corral les construccions són sempre afegits a l'estructura primària. S'arrampen a la paret de la casa o a l'amtgera.

No hi ha porxos ni voladissos -els balcons i volades són sempre símptoma de modernitat- i només una cornisa molt discreta sobresurt per damunt el conjunt.

Les obertures, molt escasses, per a protegir l'interior de les condicions atmosfèriques, es redueixen a un portal d'arc de mig punt i a

→

Joieria - Rellotgeria

SANT JULIÀ

Joies *Fuscai*

C/. A. Vives, 26

CAMPOS

Tel. 65.11.70

DISTRIBUCIONS

MIQUEL MAIMÓ OLLERS

- Cerveses San Miguel i Kronenbourg
- Llet Agama i Asturiana
- Aigua Font Sorda
- Conserves en general

Santa Bàrbara, 12 - Tels. 65.25.32 - 65.07.38
07630 CAMPOS

unes poques finestres o finestrons situats preferentment al pis superior. Al frontis no hi ha portasses; quan és possible la comunicació entre corral i carrer és per darrera i a través d'un portal d'arc d'ansa de paner.

No sembla que hi hagi en el conjunt de Ca'n Pere Ignasi cap element determinat que permeti afirmar que una part de les cases sigui més antiga que una altra, ja que el primitivisme és palpable a tots els seus

rodols, i en tot cas, s'hauria de parlar d'alguns motius que són menys antics que la resta i resultat d'una intervenció posterior i que no són difícils de situar a l'espai i en el temps.

No hi ha dubte que tant per la seva antiquitat com per les seves característiques essencials i formals Ca'n Pere Ignasi constitueix part del patrimoni cultural del nostre

poble i que és, per tant, irrenunciable, i és d'imperativa necessitat arreglar-li el capell per aturar aquest absurd amarament de les voltes a què està sotmesa des de fa uns

anys. I això com a primera passa de la seva rehabilitació.

Francisca Oliver Mut.

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

S'elàstic

Club Gimnàstic

- * KARATE-DO
- * APRIMAMENT
- * GIMNÀSTICA
- * MANTENIMENT
- * GIMNÀSTICA PER A NINS (de 7 a 12 anys)

- * PESES I MÀQUINES DE MUSCULACIÓ
- * GIMNÀSTICA ANTIREUMÀTICA PER A LA TERCERA EDAT

HORARI: MATINS: de 10 a 11
CAPVESPRES: de 6 a 10

C/. Àfrica, s/n. - Campos

Gremi Boneters, s/n. - Tel. 75.01.00
POLÍGON LA VICTÒRIA
07009 PALMA DE MALLORCA

TRANSPORTS
MESQUIDA

RONDA CATALUNYA, 9 - Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

FUNERÀRIA
MESQUIDA

Telèfon cotxe 908-142180

C/. B. Ballester, 7
Tel. 65.10.87 - 07630 CAMPOS

C/. Sirena, 11 - Tel. 64.01.69
07639 Sa Ràpita

L'AMO EN TONI SERRADOR, MOLTS D'ANYS ENCARREGANT-SE DE L'ORGANITZACIÓ DE LES FESTES DE CAMPOS.

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

L'amo en Toni Serrador és un home ben conegut dins la nostra vila, ja que ell ha estat l'encarregat de dur el maneig d'aquestes festes de la Mare de Déu d'Agost prop de 25 anys. A més, ell era també l'encarregat d'anar a visitar les obres, a veure si tenien permís. Aquest home, l'ofici del qual era el de serrador, d'aquí el seu mal nom, a unes eleccions va sortir segon batle, i se li encarregà la comissió de festes. Després, passada la seva etapa de segon batle, va quedar encarregat d'obres, a més, va ser cap del "Frente de Juventudes" de la Falange durant set anys.

Vàrem anar a parlar amb ell perquè ens contàs com eren aquelles festes de fa tants d'anys, en les quals ell va participar en l'organització. I això és el que ens va contar l'amo en Toni Serrador.

1.- El vostre ofici era el de serrador?

Bé, jo vaig començar a serrar a ca'n Julià de Sa Farinera quan era soldat a Campos, el temps de la Guerra Mundial i, en vista de la mobilització de les quintes, a ca'n Julià es varen quedar sense serrador i jo hi vaig passar i llavors vaig passar a ca'n Soler i fa onze anys que vaig deixar l'ofici.

2.- I com va esser això de passar a ser encarregat d'obres i organització de l'A-

juntament?

Va passar que hi va haver eleccions i jo vaig sortir segon batle i em varen encarregar de la comissió de festes i també vaig esser set anys de delegat del "Frente de Juventudes". Després de tres anys de segon batle vaig passar a ser l'encarregat d'obres, perquè n'hi havia un més vell que jo i a les votacions va sortir el més vell i em varen demanar que quedàs d'encarregat d'obres.

3.- Quina era exacta-

ment la vostra feina?

Manar. Jo anava amb en Catany, l'aparellador, a veure les obres i comprovar si tenien permís, i llavors per les festes s'acumulava bastant de feina.

El primer any que jo hi vaig fer feina el batle ens va manar anar a enramellar, i va esser el primer any que vàrem inaugurar banderes de roba, per cert aquest any va ploure molt i les va banyar totes. Les banderes, les posàvem al carrer de l'Església, al carrer Major i a la plaça de davant Ca's

Sant, que és allà on es feia el ball.

4.- Com vos organitzàveu per les feines de les festes de la Mare de Déu d'Agost?

Teníem els picapedrers que posaven els paperins i, ja que alguns taverners es queixaven que la festa es concentrava sempre al mateix lloc i ells no es beneficiaven, es va decidir repartir la festa per tot el poble, i els focs que s'amollaven devora ca'n Rosa varen passar a amollar-los a Sa

Parada.

També, el segon any, es va organitzar un ball a la plaça dels Tres Molins, i els músics estaven dins un remolc, ja que els cadafals eren un a la plaça del Pou Nou i l'altre a la plaça de la peixeteria.

5.- Recordau amb quins pressupost comptàveu?

Teníem un pressupost molt petit, no record gens quin era, hi havia pocs doblers; ens venia just comprar una granera.

Jo crec que amb els doblers dels focs de les festes de Sa Ràpita d'enguany hauríem pogut organitzar les festes de tot l'any de Sa Ràpita i de Campos.

Només hi havia cinc municipals, quatre de servei i un de nit i els regidors i el batle no cobraven cap cèntim ni un.

No hi havia pressupost, els àrbitres eren pocs i no com ara que tot ha pujat.

6.- Recordau quins actes s'organitzaven?

Bé, record que el segon any es varen fer tres balls i va venir una orquestra que es deia "Els Gitanos", i ho eren, gitanos, perquè en aquell temps va començar a venir aquella gent peluda i mal vestida i la gent no ho va agafar gaire bé.

També va venir "La

Revoltoza", que va actuar a la pista, pagant. No puc dir cert el que ens va costar, però sé que el batle, en Toni Nicolau, i jo varem dir que si els doblers no ens bastaven en posaríem de la nostra butxaca.

7.- De qui rebíeu les ordres a l'hora d'organitzar les festes?

Del batle. A Campos sempre hi ha hagut comissions, però generalment hi ha d'haver un "burro de carga" i jo, el temps que vaig estar allà dins, vaig esser aquest "burro de carga".

8.- A l'hora de realitzar la programació de les festes vós també hi dèieu la vostra?

E l temps que vaig estar dins l'Ajuntament sí, però després, com a encarregat, era la Comissió qui es feia responsable de la contractació de les orquestres i a mi em deien: "hem de posar els paperins aquí, hem de

posar el cadafal allà . . ."

9.- Hi havia més gent amb vós, encarregada de dur el maneig de les festes?

Teníem dos homes llogats, a l'Ajuntament, i ara em pens que n'hi ha sis o set.

10.- Quina diferència hi veis vós entre les festes d'aquell temps i les que fan ara?

A Sa Ràpita mateix, quan varen fer les primeres festes, feien unes festes de no res i ara fan molta més festa; ja poden dur orquestres més bones, perquè hi ha doblers i llavors no hi havia cap cèntim.

En definitiva, ara es fa molta més festa que abans.

11.- Vos n'heu pene- dit mai d'haver agafat aquest càrrec?

Mai, mai, mai. No crec que tenguí ningú agraviat ni mai m'han agraviat a mi. He estat amb tres batles i amb tots tres he estat amic.

Si voleu afegir res més . . .

No, just et dic que vaig topat amb una etapa en què no hi havia cap cèntim, no com ara, ja que amb els doblers que hi ha ara fariem meravelles i aleshores no en podíem fer.

L'única cosa en què es gastaven els doblers era amb els focs.

Moltes gràcies.

Miquel Adrover i Montserrat.

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

SEBASTIÀ PONS MAIMÓ

SERVEI D'AIGUA
PALES CARREGADORES
TRANSPORTS EN GENERAL

Carrer Jaume I, 40
Tel. 65.10.15
07630 CAMPOS

DISTRIBUCIONS

BALTASAR COVES

- Aigües de Manantial
- Sucs - Rostoy -
- Vins - Ribera de Ebro -
- Cerveses
- Productes Lactis, Etc.

Es Colomer, s/n. - Telf. 65.01.98 - 07630 CAMPOS

ADÉU MIQUEL, A REVEURE!

El final d'una vida jove no té explicacions. La mort és dolorosa sempre i és un patiment pels éssers estimats que queden. Mai ens aturam seriosament a pensar què és això de la mort i la transcendència.

Uns diuen que la mort no destrueix la vida sinó que sols la transforma. Altres diuen que la mort és un fet natural, biològic, i que, en definitiva, tot el que hi ha al Món té un final.

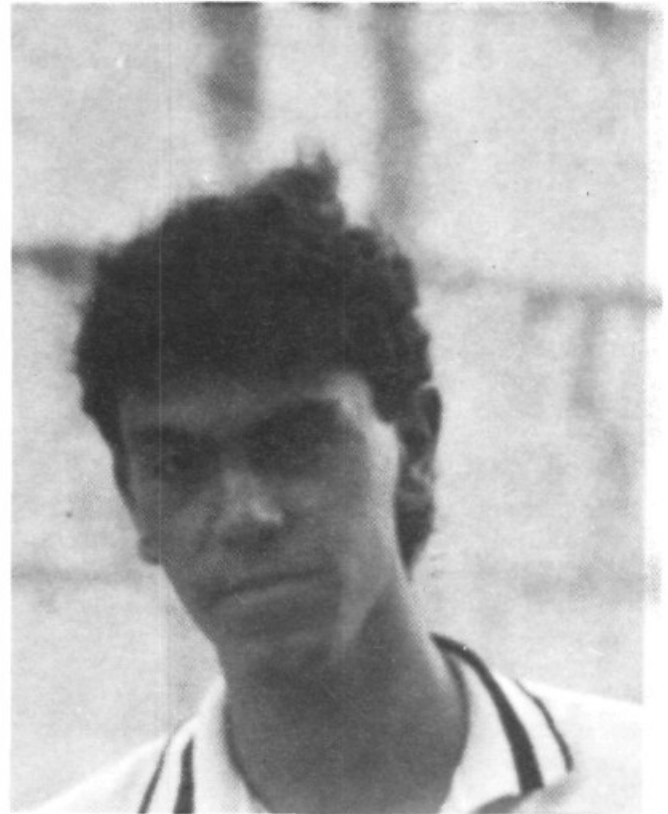
Tot el que té vida, mor, i de la mort sorgeix, a la vegada, vida. Aquest és el cicle natural i humà. No hi hauria, ni hi ha, vida, alegria o felicitat sense un temps de mort, tristor o patiment. Hem de voler, fent esforços de vegades, passar dels temps de dolor als de felicitat, no per egoisme, sinó perquè la vida se-

gueix i la felicitat és possible pels qui queden i ens envolten. Tots tenim un poc la responsabilitat de fer la felicitat dels altres i tots hi podem contribuir, i molt més en moments difícils.

En moments de glops mals de prendre és quan podem veure qui està a favor de la vida -sense dramatitzar ni fer mals auguris- i qui juga a favor del dolor dels altres -semblant tristor allà on poden.

La mort d'un fill, d'un germà, d'un parent o de l'amic o el company no ens pot vèncer i fer caure en l'abatiment, sinó que ens hem de sobreposar per continuar i mantenir la vida.

En aquests moments, RESSÒ voldria haver contribuït una mica a superar el dol de tots per En Miquel.

NINES DEL COL·LEGI DE LES FRANCISCANES. ANY APROXIMAT: 1955.

D'esquerra a dreta i de dalt a baix: PEL SEU NOM ELS CONEIXEREU - RESSÒ N.º 20

1. Sor Maria de Gràcia
2. Desconeguda (germana de Na Nieves)
3. Catalina Bonet (des Figueras)
4. Antònia Vidal (can Closca)
5. Mª Carmen Escandell (dona d'En Joan Barceló)
6. Magdalena Sacares (dona de n'Andreu Rigo)
7. Ventura Barceló (des Rebot)
8. La Puríssima
9. Margalida Mas (can Vinyola)
10. Miquela Perelló (des Balcar)
11. Margalida Ballester (des Balcar)
12. Margalida Gost (Poblera)
13. Antònia Gost (Poblera)
14. Margalida Bennàsser (can Cap Blanc)
15. Catalina Mesquida (can Neo)
16. Maria Mesquida (can Neo)
17. Joana Oliver (can Sec)
18. Francisca Obrador (can Corem)
19. Agnès Bujosa (can Rubí)
20. Maria Moll (can Tomàtiga)
21. Francisca Mas (can Ramellet de Flors)
22. Miquela Perelló (germana Arnau benzinera)
23. Catalina Gost (Poblera)
24. Sor Alexandra
25. Maria Riera (can Banyeta)
- 26 i 27. Són dues germanes que viuen a Lluçmajor.
28. Antònia (germana de na Nieves)
29. Francisca Roig (de ca s'Hereu Mas)
30. Aina Bennàsser (can Dometo)
31. Magdalena Servera (can Perilla)
32. Isabel Díaz (des Quarter)
33. Maria Ginard (can Catany)
34. Desconeguda
35. Desconeguda
36. Bàrbara Amer (Lluçmajor)
37. Desconeguda
38. Antònia Riera (can Pou)
39. Catalina Rotger (can Rumbo)
40. Apol·lònia (filla des carter de Sa Ràpita)
41. Antònia Coll (de sa Creu)
42. Maria Vadell (can Vadell)
43. Desconeguda.
44. Joana Barceló (can Corretjot)
45. Sebastiana Nicolau (can Majora)
46. Nieves
47. Germana de na Nieves
48. Desconeguda
49. Desconeguda
50. Antònia Oliver (can Confit)

ENQUESTA

Com deveu saber, el nostre Ajuntament ha convocat un concurs d'idees per a l'ordenació de la Plaça de Ca'n Pere Ignasi, i per aquest motiu hem pensat que seria força interessant conèixer la vostra opinió envers aquest fet, prou significatiu per al nostre poble, doncs la ubicació d'aquesta plaça fa pensar en les moltes possibilitats d'usatge. Per això, us volem demanar:

1.- La casa de Ca'n Pere Ignasi està situada a la part de Llevant de la plaça. Les dades que tenim són aproximadament del segle XVII, i el seu estat de conservació és bastant deficient. Tenint en compte que la casa té un indubtable valor arquitectònic molt arrelat en el nostre poble i que està emplaçada a un redol del recinte antic, a prop del Convent, creus que s'hauria de restaurar, per incloure-la dintre del conjunt d'aquesta plaça?

2.- En cas de respondre afirmativament l'anterior pregunta, ens podríeu dir a quin ús es podria assignar (posau una creu o afegiu una altre idea).

- Museu d'eines del camp
- Museu de pintura
- Sala d'exposicions
- Sala d'actes i conferències
- Biblioteca municipal
- Cinema-club municipal
- Aules per impartir-hi cursos
- Sala de reunions per a les associacions de Campos.

3.- Com sabeu, el dijous i el dissabte es fa el mercat de fruita i verdura a la Plaça de Sa Creu amb els conseqüents problemes de trànsit, tant de vianants com de cotxes. Segons la vostra opinió, creis que seria adequat que el mercat es transferís a la Plaça de Ca'n Pere Ignasi, tenint en compte que és devers tres vegades més gran?

4.- Actualment, molta gent aprofita aquesta plaça per deixar-hi els cotxes i és lògic pensar que en estar ordenada no els hi deixaran aparcar. Seríeu partidaris de fer construir un aparcament subterrani davall d'aquesta plaça?

5.- Sou partidari de la construcció d'un envelat o porxo que doni la possibilitat de celebrar a l'estiu representacions teatrals, recitals de cançó, projeccions de pel·lícules, revetles, etc. ?

6.- Us agradaria que hi sembrassin arbres i plantes, amb bancs i jocs infantils?

7.- Què més voldríeu afegir?

RESPOSTES

Empleada, 26 anys.

- 1.- No.
- 2.- .....
- 3.- Sí.
- 4.- Sí.
- 5.- Sí, si aquest ocupàs només una petita part de la plaça.
- 6.- Sí.
- 7.- Que es fes ràpidament.

Empleada Autònoma, 60 anys.

- 1.- No
- 2.- .....
- 3.- Sí.
- 4.- Sí, si pogués esser.
- 5.- Sí, més que l'aparcament
- 6.- Si hi cap
- 7.- .....

Empleat Agrícola, Autònom, 64 anys.

- 1.- No
- 2.- .....
- 3.- Sí.
- 4.- No
- 5.- No
- 6.- No
- 7.- .....

Estudiant, 18 anys.

- 1.- Sí.
- 2.- Cinema-club municipal.
- 3.- Sí.
- 4.- Sí.
- 5.- Sí.
- 6.- Sí.
- 7.- .....

Segueix ➡

Mestre d'Escola, 37 anys.

- 1.- Sí.
- 2.- Museu d'eines del camp.
- 3.- Sí, però en el subterrani.
- 4.- No, els cotxes fora del centre.
- 5.- Sí, només l'escenari
- 6.- Sí, moltíssim
- 7.- Pensant que si es fa el mercat arriba la necessitat de parking, preferesc que el mercat es faci fora del centre del poble. I que quedi com a plaça ajardinada i que faci goig mirar-la.

Estudiant, 24 anys.

- 1.- Sí.
- 2.- Crec que pot destinar-se a més d'un ús. Es podria dur allà, per exemple, la biblioteca municipal.
- 3.- Sí.
- 4.- Sí.
- 5.- No, crec que no importa.
- 6.- Sí.
- 7.- .....

Mestressa de casa, 46 anys.

1.- Jo trob que el poble de Campos va creixent i que en les actuals condicions ja resulta petita. Jo crec que és millor tomar-la per poder fer una plaça que tenguí les dimensions dignes per al nostre poble.

2.- .....

3.- Sí, allà on és ara és un desastre.

4.- A mi, el que em preocupa és que sigui una plaça d'abastos coberta, allà on no s'hi plogui i allà on no hi hagi pins dels que caiguin les orugues damunt les fruites i verdures. El tema dels cotxes no em preocupa en absolut.

5.- Sí, trob que això és una cosa que fa falta per a la gent de mitja edat: els joves tenen s'Eixam i els vells el club de la tercera edat. Aquest porxo s'hauria de destinar a fer actes per a la gent de mitja edat que som els que estam més desassistits.

6.- No, en absolut, si hi ha d'haver una plaça d'abastos no hi pot haver això. Es necessita tot el terreny per el mercat i encara no hi sobra res. Si han de sembrar arbres ha de ser a un altre lloc, però a la plaça de Ca'n Pere Ignasi no.

7.- A la plaça no es pot afegir res. Ha de ser una plaça dedicada únicament al mercat. Ni hi cap res pus. Una plaça d'abastos ha d'estar al centre del poble, no tothom té carnet de cotxe per anar a les foranies.

Jubilada, 67 anys.

- 1.- Jo trob que l'han de tomar per fer-ho tot plaça.
- 2.- .....
- 3.- Jo trob que sí.
- 4.- No sé si convé o no.
- 5.- Jo ja som d'edat i no m'interessa si ho posen o no.
- 6.- Per a mi no és necessari. Si ho posen bé i si no ho posen també.
- 7.- Sí, aquesta plaça s'hauria de destinar a mercat i l'haurien de fer tapada com la de Felanitx, perquè no ens banyem si fa mal temps.

Funcionari, 25 anys.

1.- Sí, un poble demostra el seu civisme conservant el patrimoni, tant artístic, com cultural, com ecològic. Som ferm partidari de conservar Ca'n Pere Ignasi perquè forma part d'aquest patrimoni nostre.

2.- Crec que es podria destinar a més d'un ús, però crec que es podria utilitzar per donar espai a les associacions campaneres, com puguin esser

l'Associació de veïns, l'Obra Cultural Balear, el Club d'Esplai, etc.

3.- Crec que sí.

4.- No, trob que el que s'hauria de fer és una plaça d'abastos subterrània, perquè un mercat és molt important que sigui cobert i una plaça ornamental damunt, amb bancs i arbres.

Crec que s'ha de donar la menor quantitat de facilitats possibles als cotxes. No s'ha de contruir cap aparcament més, ni aquí ni a un altre lloc. Que no hi hagi aparcaments pot afavorir que la gent es decanti per vehicles més ecològics, les bicicletes, per exemple.

5.- Sí, crec que l'estiu podria esser molt profitós.

6.- Sí, com ja he dit, això s'hauria de fer a la part de damunt, mentre que al soterrani hauria d'esser el mercat.

7.- Crec que s'ha de fer tot el possible per conservar la casa de Ca'n Pere Ignasi per als nostres fills, igual que els nostres pares l'han sabuda conservar per a nosaltres.

Estudiant, 16 anys.

- 1.- És clar que sí.
- 2.- Cinema-club municipal
- 3.- Sí.
- 4.- Això estaria bé, però trob que l'Ajuntament de Campos té molts pocs duros i no pot fer això.
- 5.- Sí hi cap, sí.
- 6.- Sí, això està molt bé. És millor fer-hi un parc infantil que no una plaça d'abastos. Així els al.lots no haurien de jugar pel carrer.
- 7.- Que hi posassin arbres voltant voltant com a les altres places.

Mestressa de casa, 53 anys.

- 1.- Sí que s'hauria de restaurar.
- 2.- Crec que podria ser un centre d'activitats culturals per fer-hi exposicions, conferències . . .
- 3.- Es podria fer, s'evitaria l'embós que es produeix per mor de la carretera.
- 4.- Sí, encara que s'hagués de pagar, solucionaria el problema de l'aparcament al centre.
- 5.- Sí, a Campos hi fa falta, per ventura la gent s'animaria
- 6.- Sí, els arbres i les plantes són alegres i a Campos n'hi ha ben pocs.
- 7.- Aquesta plaça fa falta al poble.

Administratiu, 28 anys.

- 1.- Sí.
- 2.- Sala d'actes i conferències.
- 3.- Sí ho arreglen sí, però no es farà perquè així el mercat no es podrà fer davant cal batle.
- 4.- No, jo trob que ja n'hi ha abastament de cotxes, convé que la gent vagi més a peu.
- 5.- Sí, donaria més vida a la plaça del poble.
- 6.- Sí, però no només sembrar-los, també han de procurar conservar-los, sinó mirau les altres places de Campos.
- 7.- Que és ben hora que tomin la menjadora (la peixeteria) d'allà enmig, no fa més que nosa.

Nin de 4 anys.

- 1.- Voldria que l'arreglassin.
- 2.- Per biblioteca o museu d'eines de foravila.
- 3.- En aquella plaça tan grossa on hi ha fassers.
- 4.- Que els posin allà on puguin.
- 5.- Sí.
- 6.- Sí.
- 7.- Voldria que hi hagués molts de coloms i els nins els puguessin donar menjar.

Estudiant 2on. R.E.M.

- 1.- Segons per a què.
- 2.- No ho sé.
- 3.- Sí, perquè hi ha més espai.
- 4.- No
- 5.- Únicament per fer el mercat.
- 6.- Sí.
- 7.- No.

Pagès, 51 anys.

- 1.- Trob que és ben necessari.
- 2.- Museu d'eines del Camp, Sala d'exposicions, Biblioteca i aules i, també, sala de reunions i conferències.
- 3.- Seria més adequat fer-lo a la Plaça de Ca'n Pere Ignasi.
- 4.- De cap manera.
- 5.- És important i necessari.
- 6.- Si els han de cuidar sí.
- 7.- Haurien de tapar un tros per a la venda de verdures, etc.

Òptic, 48 anys.

- 1.- Sí, és molt important que es conservi.
- 2.- Crec que s'hi hauria de poder fer tot això i encara dues coses més: un museu d'Arqueologia local, coordinat pel Sr. Rosselló i Bordoy. I a més, un museu de ciències naturals, que podria anomenar-se Es Salobrar.
- 3.- Sí.
- 4.- Sí.
- 5.- Sí.
- 6.- Sí.
- 7.- Sabent que disposam d'un pou allà mateix s'hi hauria d'instal·lar

una font -brollador.

Empleat de Banca, 48 anys.

- 1.- Estic a favor de la seva restauració i conservació.
- 2.- D'acord en tot.
- 3.- Sí.
- 4.- Crec que hi cabrien dos soterranis. El primer pels placers i el segon per a particulars. A més gran part de l'excavació ja està feta per l'existència de cellers i cisternes . . .
- 5.- Sí.
- 6.- Sí.
- 7.- Que els voltants de la Plaça sigui zona prohibida per aparcar-hi.

Picapedrer, 19 anys.

- 1.- No.
- 2.- .....
- 3.- Sí.
- 4.- Sí.
- 5.- Sí.
- 6.- Sí.
- 7.- .....

Carnisser, 28 anys.

- 1.- No ho sap.
- 2.- .....
- 3.- Sí, construir un mercat cobert.
- 4.- Sí.
- 5.- No.
- 6.- No.
- 7.- .....

RESTAURANT

CAÇADORS

CUINA MALLORQUINA

- ✓ Nova Terrassa.
- ✓ Carns a la graella
- ✓ Fàcil aparcament.

Ctra. Campos a La Ràpita, Km. 6'5
Tel. 64.03.70 - 07630 CAMPOS

PRIMAVERA D'ESPERANÇA

"L'aspecte més crític de tot el problema del desenvolupament agrícola i rural és el de mobilitzar i utilitzar eficaçment el vast potencial dels recursos humans".

(De l'inform sobre PLANIFICACIÓ, APROFITAMENT I UTILITZACIÓ DELS RECURSOS HUMANS. FAO, 1968).

Avui, com sempre, hem tornat al camp. Ara, com mai, amb més colors de la terra. Ara, com mai, amb menys colors del verd.

Pels seus camins ignorats, quan encara perfums de vida, ambaixades de promences de fruits granats, ens parlen de doloroses cesàries obertes en la fèrtil carn de la terra per arades reversibles d'acer, forjades per ferrers de Sencelles o Petra, escoltem amb nitidesa el resson del seu crit angoixat.

Boveres espectrals que

mai ja no seran testimonis estàtics de miracles quotidians de vida animal romanen sense il·lusions de futur, orfes d'hommes, abandonades d'afecte, oblidades de tots.

Cap saó en els sedegosos solcs. L'herbicida mil·lenari, la sal, ja n'ha fet de les seves. Camps sense llaurar i cards eterns ens porten al record el domini d'un bíblic i filisteu erm.

Parets esbucades ja insensibles a gregals amb records d'alè de saonada, a planys de subsistència, a esperances de pa, a il·lusions de futur.

I comprem que no fa falta ser molt vells per adonar-se que el nostre foravila ha canviat. Fa pocs anys hi havia més gent, es conrava tota la terra, la salinització era encara llunyana quimera . . . La reflexió ens porta al que ja sabem: que molta gent ha hagut d'abandonar, de partir, de

tancar.

Nosaltres avui, que és festa a Campos, volem pensar en els qui queden i en els qui, en un futur hi romandran. Volem pensar en aquesta gent que, sotmesa ineludiblement al cel-perqualque cosa el tenen per sostre de la seva fràgil "indústria"- només disposen, per aconseguir els seus productes, de la terra, adesiara de l'aigua i sempre del seu esment, de la seva suor.

En són pocs i cada vegada en seran menys. I més vells. La postura del progrés sembla que no els és favorable. I per fer-ho més difícil estan desunits i sense cap horitzó d'objectius concrets. És fàcil pensar, doncs, que l'egoisme seguirà larvant els seus possibles projectes de futur fins anul·lar-los o arruinar-los.

Segurament només la UNIÓ i la IMAGINACIÓ, acompanyades d'una ferma

il·lusió siguin, per als que quedin, la solució.

Quan per tot arreu i a tots els nivells es parla de la concentració i organització de les empreses, per aprofitar al màxim els recursos i avantatges de tot tipus que això implica, no hem d'anar contra la corrent. Però ha de ser una unió no romàntica, sinó efectiva. Una unió que afronti de valent, amb conseqüència i responsabilitat els grans problemes que ens afecten. Una unió que, més que lamentar i denunciar, comenci ja a construir petites realitats que donin un nou sentit al nostre foravila.

I imaginació per cercar noves alternatives en base als recursos naturals, tant físics com humans, de què disposam. Que, encara que escassos, hi són.

Som conscients que solucionar-ho no és a les nostres mans. Ni ho pretenem. Però sí que sabem que està en les mans de tots. Perquè l'esperança d'un poble està en la seva gent i creim que és possible que després de la tardor passi l'hivern i floresqui de bell nou la primavera.

De tornada cap a Campos sentim d'enfora el run-run monorítmic d'un tractor, i, mentre ens hi acostam, pensam que és una excel·lent pregària. Una esperança d'alegria. Una llàgrima. Campos està en festes. D'alegria.

*Margalida Oliver.
Joan Rallo.*

Foto: Damià Huguet

LA PRODUCCIÓ DE TÀPERA A CAMPOS, TÉ FUTUR ?

Que el sector de la tàpera s'ha esfondrat en pocs anys ho sabem tots. Ara bé, quines han estat les circumstàncies que han duit a perdre aquella font d'ingressos tan important per a la nostra comarca? La informació que hem recollit no és exhaustiva, però dóna una bona visió de la situació actual, de les seves causes i del futur immediat.

Voldríem que aquest article servís per aturar la desaparició total d'aquesta producció.

Quan els preus d'un producte davallen solem trobar l'origen d'això en un augment de l'oferta o en una disminució de la demanda. En el cas que ara analitzam, tots els indicis apunten cap a la primera causa, doncs el consum de la tàpera sembla que enlloc d'afluixar va en augment. El que passa és que altres països mediterranis han entrat en el mercat d'aquest producte i a més a uns preus més baixos que els nostres.

Fa una partida d'anys i coincidint amb una producció molt petita de tàpera en les zones productores de Múrcia, els exportadors espanyols varen haver de recórrer a altres països per tal de proveir-se de la tàpera que els seus compradors estrangers els demanaven. I, curiosament, aquesta mala anyada va servir per alçar la llebre a la resta de països del sud de la Mediterrània. El Marroc, Tunísia, Algèria, Turquia, etc. varen descobrir que aquelles mates verdes que feien unes flors blanques a l'estiu i que creixien salvatges a les seves zones muntanyoses podien deixar-los quatre doblers si es dedicaven a collir-

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

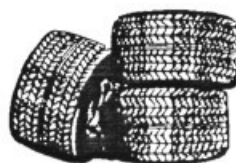
ne les poncelles. I així ho varen fer. Aquelles tàperes de creixement silvestre i ignorades fins aquell any, han passat a formar part d'una bona part dels ingressos dels habitants de totes aquelles zones. Si tenim en compte que a aquells països les hores es cobren a unes 40 pessetes, ja podem veure més clar d'on ens ha vengut la competència que ha mig arruïnat el nostre sector.

Quins són, però, els aspectes que encara poden ajudar a mantenir aquesta producció a Campos i a Llufí? Segurament no hi haurà res a fer si la crisi general de l'Agricultura no s'atura d'hora. En canvi, dins una planificació racional del nostre sector agrari, la tàpera pot trobar un lloc i aquest lloc, si les coses no canvien molt, ha de ser: **una bona xarxa comercial i qualitat.** En el cas de la tàpera, qualitat significa que només tindrà sortida la tàpera petita, la de 9 milímetres per avall. I això és tot. Aquesta planta silvestre a tants de països (fins i tot a Menorca creix espon-

taniament) pot ser rendible a la nostra comarca si la seguim cultivant i els polítics o el poble mateix són capaços de redreçar l'Agricultura d'aquesta illa, perquè com ja hem dit

abans, la tàpera va malament per dos motius bàsics: la competència exterior i la desastrosa organització del camp mallorquí.

Redacció.

TALLER
PNEUMÀTICS
I EQUILIBRATS

MIQUEL BORDOY
SERVEI DE PNEUMÀTICS:
FIRESTONE
I
DUNLOP

VENDA BATERIES VARTA
I REVISIÓ FARS

Carrer Victòria, 57

CAMPOS

LES OBRES DE LA RESIDÈNCIA ESTAN MOLT AVANÇADES. I ARA QUÈ?

Al programa de festes de la "Mare de Déu d'Agost" de l'any 1978 hi figura un escrit, firmat pel Grup Residència que comença així: "Ha passat tot un any. Pareix que va ser ahir, però ja han passat dotze mesos, dotze mesos que han succeït amb la velocitat del temps ple d'ocupació de maldecaps i de somnis".

Hem volgut treure aquesta petita cita per donar-nos compte que ja des d'un principi estava clar que aques-

voldríem que fos l'orgull de tot campaner, puix que pretenem que sigui, amb totes les garanties, un estatge agradable per als nostres majors, els quals, si se'n volen servir, hi puguin trobar una llar vertadera que els faça enyorar poc on han passat l'altra part de la vida".

La Residència està molt avançada en la seva construcció, ha durat molts anys, és veritat, s'ha estat permanentment en espera dels

pressió que no és igualment avançada la voluntat que tan aviat com estiguin enllestides les obres, moblades les habitacions, acondicionada la cuina, el menjador en condicions i tots els altres serveis a punt de funcionar, estiguin a punt els estudis econòmics, de personal necessari per al seu funcionament, els òrgans i els reglaments per regir-la, etc. i totes aquelles coses que han de fer que la part humana d'aquesta llar funcioni bé.

Perquè ara es quan vénen els rots, la Residència no és un negoci, la Residència és com a màxim un servei, un servei molt probablement deficitari que o l'Ajuntament o altres instàncies hauran de subvencionar. S'han fet aquests estudis? S'han mirat les possibilitats de subvenció d'on poden venir? Totes aquestes qüestions haurien d'estar resoltes el mateix dia de la inauguració.

El que no pot passar és que després de construir una Residència quedi un temps paralitzada per falta de previsió de totes aquestes coses i hem de pensar que, en aquests moments, ja tenim necessitat de la Residència, i que, per tant, no toca estar ni un mes sense posar-se en funcionament. I no hauria de ser el cas que aquesta obra es pogués quedar, per manca de planificació, sense ser utilitzada o essent utilitzada en benefici

de persones que no pertanyen al nostre poble.

Pens que seria hora de que els campaners comencin a prendre consciència que si bé ja fa tretze anys que senten parlar de Residència i si això els pot parèixer que era un tema que tothom emprava per fer propaganda però que ningú tenia interès en què s'acabàs, està a punt d'enllestir-se i que, per tant, dins un temps relativament breu pot ésser "una obra que podrem deixar com a penyora, com a testimoni que la nostra generació va ésser formada per campaners que estimaven el seu poble i el seu futur". Això serà així si tots hi deem la nostra, si tots agafam com a nostra l'obra i si tots empenyem cap a fer-la una obra millor.

A partir d'ací, el nostre poble podria comptar amb una completíssima xarxa d'atenció a la vellesa, a partir d'una atenció domiciliària completada amb l'Esplai dels Majors i pot ésser, fins i tot, organitzada des del mateix Esplai, amb una atenció residencial per a tots aquells casos més necessitats d'atenció, i (tor-nem a somniar, encara) amb una futura àrea geriàtrica adosada a la mateixa residència per atendre casos terminals.

Antoni Ballester.

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

ta obra, obra important dins el poble, no seria una qüestió que espugués resoldre ràpidament. Ara bé, tretze anys semblen molts d'anys per a qualsevol obra que hagi d'anar en benefici de les persones, alguns d'aquells que treballaren, que donaren el seu suport, no veuran mai la Residència. Algú que hi havia aportat molt no va poder veure ni posar la primera pedra, però sé que, allà on sia, ni tan sols l'importa aquest fet, ja que, com escrivia en el 78 el Grup Residència, "l'obra és una residència per a persones d'edat. Una Residència que pensam que pugui ésser un bé per al nostre poble i que, si l'arribam a veure construïda,

doblers que ens poguessin arribar de la Conselleria i, en la meua opinió, en un principi el projecte no va ser objecte d'un gran interès pel nostre Ajuntament. No es pot dir el mateix d'aquests darrers anys. I el resultat pot ésser, almanco, pel que fa a l'edifici, aquella vertadera llar que un dia somniàvem.

Però ara tota la part guapa de posar primeres pedres, de finalitzar les obres, d'inaugurar-la amb tota la parafernalla dels discursos i els retrats històrics ha acabat, i ara vendrà el moment de posar-la en marxa, d'administrar-la i de fer-la funcionar. Les obres són en una fase molt avançada però em fa la im-

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ
MIQUEL LLADÓ

Avda. La Verge, s/n. - Tel. 65.06.75

Els cuiners del rei han fet una volta per les cuines de Campos i altres pobles de Mallorca i han trobat que ja no es cuina com abans. No hi han vist aquell arròs engrogat, aquells escaldums de matances ni tants d'altres plats de gust exquisit que es feien a la nostra illa fins fa ben poc.

Enlloc d'olles de "brou qui toma" han vist sopes de sobre, hamburgueses, salses empotades i una taringa de gust i qualitat més que dubtosos.

Això no pot anar! han dit, hi hem de posar remei i, dit i fet, han posat fil a l'agulla fent un contracte milionari amb RESSÒ per publicar una recepta cada mes. A veure si, entre tots, arreglam aquesta situació.

Ensalada: Verdura que es menja amanida amb sal, oli, vinagre, etc. (Diccionari Català-Valencià-Balear. Alcover).

Al primer cop d'ull, i basant-nos en la seva definició, ens pot semblar que les ensalades són uns plats que no requereixen cap art per part del cuiner; res més enfora de la realitat; si volem fer bones ensalades hem de tenir en compte aquestes tres regles, no tan fàcils de dominar com pot parèixer a primera vista: mesclar productes de gusts compatibles, aconseguir una combinació de colors plaentestèticament per als comensals i amanir la mescla correctament, procediment aquest que, per ventura, és el més delicat. Pensau que per fer bé una ensalada es necessiten quatre amics: un avar per posar el vinagre, un pròdig per a l'oli, un savi per a la sal i un foll per remenar-ho tot.

Cal dir que l'oli ha de ser d'oliva i el vinagre de vi i que com més frescs siguin els productes emprats, més exquisida ens sortirà l'ensalada.

Els cuiners del rei volen remarcar que el trempó (amb albercoc i/o poma facultatius) i els pebres torrats estan a l'altura de qualsevol ensalada que puguem fer i, per tant, no tenim per què menysprear-los.

Aquest mes, per començar, els cuiners del rei, pel mateix preu i, sense que serveixi de precedent, en comptes d'una recepta ens en donen dues.

ENSALADA DE PATATA I BONÍTOL ESCABETXAT

Ingredients: 1/2 kg. de patates
300 g. de bonítol escabetxat
1 pebre verd
1 ceba petita
Oli, sal i vinagre

Preparació: Bulliu les patates sense pelar amb aigua i sal. Una vegada cuites, deixau-les refredar i després pelau-les. Picaeu molt petit el pebre i la ceba. Esmicolau el bonítol. Trocejau les patates amb trossos no massa grossos. Mesclau-ho tot dins un recipient i trempau-ho.

ENSALADA D'ENDÍVIES AMB FORMATGE, POMES I AMETLLES.

Ingredients: 250 g. d'endívies
50 g. de formatge
1 poma que tengui àcid
50 g. de bessons d'ametlla
Oli, vinagre, sal i julivert
1/2 litre de llet.

Preparació: Esmicolau el formatge i feis una crema baten-lo juntament amb la llet. Pelau la poma i picau-la. Amaniu les endívies dins els plats, regau-hi per damunt la salsa de formatge i acompanyau-les amb la poma picada i els bessons d'ametlla.

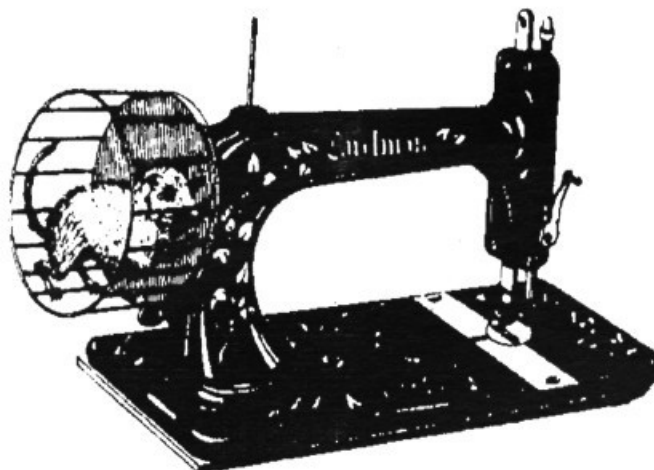
Els cuiners del Rei.

ELS INVENTS DE RESSÒ

Aquest invent, l'hem pensat per a aquelles dones que encara no tenen màquina de cosir elèctrica. Només necessitau fer instal·lar una gabieta com la del dibuix al giratori de la màquina de cosir. Després d'això, heu d'anar a l'abocador de fems de la costa d'Es Figueral, devers Es Gallicant i posar-vos de vora uns caramells de brutor que el nostre Ajuntament ha autoritzat a què ens duguin des de fa mesos de Santanyí i dir: tiiites, tiiites... En un instant compareixerà una guarda de rates tragineres d'aquelles que fan fugir els moixos més valents.

Així com pugueu n'ensacau mitja dotzena i cap a cases. Allà només haureu de fer això: en posau una dins el gabió acoplat a la màquina de cosir i deixau-la fer, que tan endarrer com anirà de tornar a l'abocador per fer-se un tip del menjar dels hotels de Cala d'Or no s'aturarà de fer-vos rodar la màquina i podreu ripuntar tota la roba d'un mes. En trobar que ja no rema amb tantes de ganes la baratau...

I el mes que ve... un altre invent.

Per
Sebastià Moranta i Mas.

Asseure's a la vora de la mar en la immensitat d'una tranquil·la nit de juliol, sols davant la majestat de la Terra encoberta per un vel de vellut i atzabeja, deslligats del món exterior i amb indiferència gens amagada cap a les obligacions dels quefers diaris, pot arribar a transmetre, amb facilitat sorprenent, una sensació de llibertat absoluta i autèntica, desconeguda fins ara. Tot convida a deixar anar les limitacions del pensament, a deixar volar la ment cap als racons més variats o impensables, envasada, gairebé sempre, dins un núvol d'intranscendència que es pot esvaïr en qualsevol moment. Donar un cop d'ull al títol que encapçala aquestes línies, i som conscient del fet, transmet ben aviat un missatge prou abstracte i confós que segurament farà impossible treure una idea clara del seu significat. La totalitat de consideracions que segueixen a continuació són fruit directe de l'ambigüitat d'aquestes paraules, de sentir la necessitat d'escriure i comunicar una sèrie d'idees més o manco d'actualitat, però saber que intentar lligar-les entre sí i establir-hi qualsevol tipus de relació pot resultar inversemblant. Lluny d'intentar adocrinar ningú he de reconèixer que la societat, en general, i

EL CATALÀ A L'ESCOLA, FESTIVALS D'ESTIU I LA PARET ENDERROCADA

el nostre poble, en particular, necessita amb urgència prendre part activa en la vida de la comunitat i tenir ull crític davant les forces que avui mouen el món. Només des d'aquest punt de mira, tal vegada podríem intentar vincular l'ensenyament en català als centres educatius (coincidint amb la marxa del Col·legi "Joan Veny i Clar" dels primers alumnes que han pogut estudiar tota l'EGB en la nostra llengua) amb els variats festivals de música -mal anomenada clàssica o culta- que cada cop en major nombre es vénen organitzant, al llarg de la geografia balnear, els mesos d'estiu, i amb la caiguda del Mur de Berlín i dels règims del "socialisme real" a l'Europa de l'Est; tres aspectes que avui gaudeixen d'innegable actualitat i, crec jo, tenen una importància notable, però que per no sé quina raó pareixen escapar de l'interès de bona part de la població mallorquina. La costa del nostre terme municipal una nit d'estiu, per exemple, pot resultar un lloc ideal a l'hora de meditar sobre tots aquests temes -encara que n'hi hagi molts altres que, no ho pos en dubte, puguin esser indefinidament més interessants o atractius-.

Pensar una estona en el planeta on hem hagut de viure (per què no amb el soroll de les ones mediterrànies com a marc idíl·lic) i en els molts aspectes negatius i positius que trobam seguit seguit, fa que resulti difícil remar en el sentit

del corrent i no treure conclusions de condemna cap al materialisme que, ningú no ho pot negar, avui ho envolta tot. És desitjable i urgent, al mateix temps, com he dit, que la gent comenci a saber fer escoltar els seus punts de vista part damunt els esnobismes i les consignes demagògiques que els diners duen de manera aparentment inevitable, vers algunes realitats que, com la qüestió lingüística o el dilema entre el desenvolupament econòmic i l'ecologia, per posar dos exemples clars, tenen, actualment, màxima vigència. Les polèmiques i els enfrontaments que han sorgit els darrers anys entre els diferents sectors socials reflecteixen, més que cap altre aspecte, la desinformació general. Així, idò, pens que els temes que tractaré a continuació tenen un cert caràcter entre trascendental i lleuger que els fa d'alguna manera mereixedors de la nostra atenció.

El problema lingüístic -ja hi som! diran alguns, i amb raó- és bastant més important del que molta gent es pensa, encara avui i després d'una sèrie d'anys parlant del mateix, a tothora i sovint fregant els límits de la frivolitat. Poder tenir a la nostra vila un col·legi que, els primers anys de la ja esgotada dècada dels vuitanta, adoptés la decisió d'incloure de manera seriosa la llengua catalana dins els seus esquemes educatius, ens ha de transmetre una bona dosi de

satisfacció i orgull. El nostre centre "Joan Veny i Clar" -en aquelles dates encara només "Col·legi Públic de Campos"- fou un dels primers de l'illa que optaren per l'alternativa de l'ensenyament en català a totes les assignatures (amb l'excepció lògica de la llengua castellana), responent d'aquesta manera a les noves pautes que pareixia marcar, en els seus inicis, la transició espanyola. Així, mentre la massa social mallorquina començava a parlar d'imposicions catalanistes inacceptables i alguns negaven qualsevol vinculació històrica entre Mallorca i el Principat, els alumnes de Campos iniciaven la seva vida acadèmica veient per primer cop llibres de matemàtiques, de socials o de ciències redactats en català. La sorpresa dels més grans era, no cal dir-ho, majúscula; els comentaris de protesta davant paraules i expressions desconegudes fins aleshores afloraven per tot arreu i es forjaven els fonaments d'una lluita absurda i curiosa entre la suposada llengua mallorquina i el català.

Avui, tot i que la polèmica continua a gairebé tots els àmbits, pareix esser que la situació s'ha normalitzat notablement; aquells primers alumnes han recorregut ja el camí de l'EGB i "Ses Escoles" ha vist culminada amb l'èxit aquella iniciativa. En qualsevol cas, només hem donat encara la primera passa; la difusió del català necessita

molta més imaginació i frescor del que, a nivell general, gaudeix actualment. Crec que el temps de les enumeracions repetitives dels indrets on es parla català (com l'aprenentatge de les taules de multiplicar en cançonetes) ja ha passat, així com també s'ha quedat curta la fita d'arribar a escriure d'una manera correcta, sense faltes d'ortografia, però també sense cap altra ambició. Si a les aules dels nostres instituts estudiem la llengua de Cervantes i de Bécquer d'una manera més o manco variada i entretinguda, posant atenció en gran part dels variats matisos que tot idioma i literatura tenen, crec que comença a esser ben hora de fer el mateix amb els mètodes d'estudi del català.

I quina relació pot guardar tot això amb el deliciós món de la música? Ben segur que cap. Sigui com sigui, emperò, em pareix necessari fer una crida des de les pàgines d'aquesta revista -i des de la meva persona en absolut qualificada- a l'interès de la gent cap a totes aquelles ofertes que fugen de la uniformitat dels temps que corren. Musicalment parlant, tot i respectant els corrents o estils més

d'acord amb les modes actuals, no podem romandre indiferents davant la puixança espectacular de tot allò que durant molts d'anys s'ha vingut anomenant "música clàssica" i que ha estat reservat només a les classes benestants; avui les grans obres de la història de la música són a l'abast de tothom, tant enregistrades amb gran perfecció tècnica com a les llargues llistes de concerts que es poden trobar pràcticament a qualsevol lloc. L'oferta musical dels mesos d'estiu a Mallorca no és gens ni mica menyspreable i pareix esser que guanya en qualitat i quantitat a mesura que passen els anys. Deïà, Ciutat, Valldemossa, Cura, Artà, Capdepera i Son Servera, i, part damunt tots, Pollença (ja a la XXIX edició) sembren la nostra geografia de festivals quasi més famosos arreu d'Europa que entre els illencs -situació disculpable, per altra banda, doncs la tradició musical de Mallorca mai ha estat precisament excepcional-. Enguany tindrem l'oportunitat d'escoltar, a preus mòdics i repartits al llarg de tot el programa estiuenc, artistes de la qualitat del tenor Peter Schreier, els pianistes

Mischa Dichter, Béla Davídovitz i Nikita Magaloff, l'Orquestra Simfònica Txeca o el prestigiós conjunt de cambra I Musici, per esmentar-ne només algunes de les atraccions més destacades.

"Die Berliner Mauer". Deixam Pollença, fugim de Mallorca, i arribam amb el nostre pensament irreprimible a la ciutat de Berlín. No us pareix que és ben hora de reflexionar detingudament sobre tot el que ha succeït i que succeirà a l'Est? No us sembla que ja hem parlat massa de llibertat, de pau i d'amor entre els homes fent referència a l'enderrocament del Mur? Els països fins fa poc comunistes (o estalinistes o el que pertoqui segons la dialèctica del moment) s'han deslligat d'un règim totalment caduc que ja només era sinònim de fracàs i opressió, i això ens ha d'alegrar, però la situació d'euforia que s'ha muntat a Occident està entrant de ple dins els dominis de la ridícula. Proclamam als quatre vents crits de llibertat i de justícia en nom de romanesos, txecs, polonesos, alemanys, . . . quan sabem prou bé que la nostra societat no és justa ni realment lliure. Les nacions de l'Europa Oriental, acom-

panyades, prest o tard, per una Unió Soviètica desmembrada, han abandonat ja les seves "dictadures populars" per tal de fer-se ràpidament a una altra dictadura, molt més dolça i convenient però també opressiva al cap i a la fi: el consumisme del món capitalista. Quan la paret més famosa del planeta s'hagi convertit totalment en curioses relíquies de formigó, quan aquestes relíquies s'hagin repartit entre la comunitat internacional, quan la "Gran Alemanya" hagi nascut de les seves cendres més poderosa que mai, i quan els russos, ucraïnesos, estonians o lituans girin la vista al passat per recordar l'etapa soviètica de la seva història, el nostre món caminarà més unit i il·lusionat que mai.

Quan hagim aconseguit tot això, no obstant, haurem firmat d'una manera irreparable l'acta de supremacia del capitalisme part damunt nosaltres; per ventura viurem millor a mesura que vagin passant els anys i les dècades, allunyats de les guerres fratricides d'èpoques passades, però tampoc d'aquesta manera arribarem a esser realment feliços i lliures.

SABIEU
QUE

IC	XC
NI	KA

Els signes (lletres) que darrerament acompanyen les esqueles corresponen a lletres del grec clàssic i eren un símbol molt utilitzat ja en temps dels primers cristians (principalment a tombes o llocs funeraris) i, resumidament, volen dir: JESUCRIST -part superior de la Creu- VICTÒRIA -part inferior que constitueixen una sola paraula-, és a dir,

JESUCRIST VENÇ LA MORT.

LES FONTS ORALS

En aquesta nova secció intentarem estudiar i comentar els múltiples canvis que s'han produït en la vida quotidiana de la nostra societat des de principis de segle fins ara a través del testimoniatge, viu i directe, que ens ofereixen les persones majors, que tantes vegades sentim bravejar, i amb raó, de les transformacions i de la multitud d'alteracions i d'innovacions que han observat al llarg de la seva vida. Intentarem, per tant, contrastar aquell "món antic" amb aquest "món modern" i el mètode, la font que ens proporcionarà la informació pertinent seran els mateixos protagonistes d'aquest període històric, els nostres padrins.

Però abans d'entrar en matèria amb algun tema concret (això ho farem al proper número de RESSÒ) convé que expliquem una mica en què consisteix la història oral, tot ressaltant la seva gran importància i el gran interès d'aquest tipus de font d'informació.

La història tradicional s'ha cuidat d'estudiar els diversos regnats d'un país, la seva història política; ha tengut per protagonistes les classes dirigents, les "èlites", ha estat centrada en ambients ciutadans, i la seva font primordial ha estat la documentació escrita; sovint, també ho hem de dir, amb manipulacions i par-

cialismes.

Aquest tipus d'història és incompleta perquè no reflecteix, ni d'un bon tros, les formes de vida d'un poble ni els elements culturals que el caracteritzen i el defineixen. La història oral vol penetrar de ple dins la cultura d'una comunitat d'una manera total i oberta, estudiant no només els àmbits burgesos, sinó també la vida del camp, no només les classes altes, sinó també les classes populars, homes i dones de totes edats, oficis i condicions. La història oral s'interessa per tots els aspectes de la vida: alimentació, treball, diversió, vestuari, costums, creences, esdeveniments en general i també, és clar, per la qüestió lingüística. Ve a ser la lletra petita de la història, el seu enrevés o l'endret, segons com es miri.

La via formativa que utilitza aquest mètode és la veu, l'oralitat, mitjançant entrevistes a determinades persones. Tothom és important i vàlid per proporcionar-nos una informació, però a vegades convé seleccionar prèviament els informadors perquè no tots disposen d'uns recursos expressius i d'una facilitat i gràcia per comunicar-se. Els més vells seran els més interessants perquè són els que ens traslladen a una època més reculada. Algú va dir que quan mor una persona major és com si un gran arxiu

es cremàs. Aquesta generació de padrins conserva a la seva memòria un bagatge immens de records d'un passat -del que és hereu el present-, records que intentarem plasmar en la mesura possible en aquesta revista.

Amb alguns exemples entendrem millor el significat i la importància d'aquest tipus d'investigació. Podem tenir un padrí de vuitanta anys que ens conti un succés que li contà el seu padrí quan ell era petit; d'aquesta manera ens remuntem ben prop de dos segles enrera sense cap altre mitjà més que la memòria i la veu humanes. Si aquest esdeveniment fos, posem per cas, un crim podem tenir un coneixement de les circumstàncies que l'envolten com si veiéssim una pel·lícula.

Referent a la tempesta del setembre de l'any passat, podem tenir-ne una informació meteorològica dels litres que caigueren, amb quin temps i a quin lloc, podem consultar els diaris i sabrem les pèrdues econòmiques causades, les subvencions que es donen o es prometen, veurem algunes fotos d'algun desastre o d'algun personatge que visita els llocs afectats, etc. Però no tindrem una informació completa, autèntica, viva i directa si no anam a parlar amb aquells que s'hi trobaren dedins, que es veren estrets, que perderen l'anyada, els animals, la terra

o, pitjor encara, algun parent.

Ens interessa aquí, per tant, el saber, la cultura, la vida en definitiva d'aquest temps passat mallorquí, camper. Anirem escrivint els comentaris que ens faran els nostres avis referents a qüestions com el menjar (receptes, conservació d'aliments, indústries casolanes...), costums socials, malalties i medicina popular, vestuari masculí i femení, treballs i ormeigs (oficis i feines del camp), activitats lúdiques (jocs, balls, literatura popular...), activitats religioses, actes relacionats amb el cicle vital (naixement, creixement, mort), fets personals (emigració a Bons Aires, un naufragi, caçades o pescades...), fets històrics o polítics (Guerra Civil, eleccions...), etc.

Pensem que pot ser ben interessant i a vegades fins i tot divertit. Esperam la col·laboració de tothom que s'hi vulgui adherir i estam oberts a qualsevol suggeriment. el tema que tractarem al número que ve serà, si no hi ha contraordre, la il·luminació casolana, pre-electricitat.

BIBLIOGRAFIA.- MIRALLES I MONSERRAT, J.: *La història oral*. Ed. Moll, 1985.

Sebastià Covas.

Teulera CA'N BENITO

Miquel Torres Bordoy

Camí des Palmer, s/n.
Tel. 65.09.06 - CAMPOS

SUR - HABITAT INMOBILIARIA

COMPRA - VENDA - LLOGUERS
Tenim cases per vendre a Campos

Informació als Telèfons 64.08.08 i 65.02.65
Carrer Plaça, 19 - CAMPOS

LES FALZIES I ELS CABOTS

Per Joan Monserrat.

Qui és aquell que, en aquest temps de calor, no ha alçat el cap i ha vist uns graciosos ocellons que volategen dins el carrer, o haurà vist també aquestes bosses de fang aferrades al voladís de la casa? Doncs bé, aquests àgils animalons són els cabots (*Delichou urbica*). Les plomes de la part superior són negroses i el carpó i la panxa són blancs. Aquest ocell medeix devers 13 centímetres i el seu vol és destre i lleuger. Molt sovint els tenim volatejant per damunt els nostres caps amb extrema habilitat i deixant caure alguna cosa que el més que fa és embrutar-nos la camisa. Jo voldria que fos per molts d'anys que ens l'embrutàs, seria senyal que encara n'hi ha. Idò bé, com us deia, els cabots vénen a la primavera, per criar aquí. El seu niu, com he dit abans, és una bossa de fang que construeixen duent bolletes de terra banyada amb el bec, deixant un forat per poder entrar i alimentar els polls. Solen aprofitar el mateix niu dels altres anys, cosa que moltes de vegades no és possible, perquè hi ha algunes madones que l'espenyen sense mirar si hi ha ous o polls. Tot això pel fet d'embrutar-los un poc la vorera amb els seus excrements. Pensau, homes i dones, que jugau amb una espècie protegida i que la llei pot caure damunt els vostres caps. Jo voldria demanar-vos, i això ho faig en nom de tots els que estimam la natura i acceptam el seu joc, que no espenyeu pus nius, que llevar unes quantes merdes no duu tanta feina i que penseu que, cada vegada que espenyeu un niu, assassinau cinc o sis criatures innocents.

El cabot té altres contraris, a més de les madones, que són els insecticides i altres productes químics, ja que la seva alimentació és únicament d'insectes que

agafa volant.

Si sortim del casc urbà i ens traslladam cap a la muntanya podrem veure un altre cabot, aquest rep el nom de cabot de roca (*Hirundo Rupestris*). També és petit (14'4 cm.) i els colors de les plomes són diferents de l'anterior; aquest té marró obscur a la part superior i un poc més clar a la part d'abaix. Si en lloc d'anar a la muntanya ens acostam a la vorera de mar, podrem veure el cabot de vorera (*Riparia Riparia*), aquest és el més petit de tots (12 cm.) i va vestit amb un plomatge grisenc i, per davall, blanc. Dels tres cabots anomenats, aquest darrer és el més escàs a Mallorca.

Si els ocells tenguessin cosins, sens cap dubte, el cosí de més aprop dels cabots, seria l'oronella (*Hirundo Rustica*). No hi ha cap dubte que l'oronella és un dels ocells més respectats dins els nostres pobles. Aquest ocell és, també, un dels que tenen un paper rellevant dins el cançoner popular. Aquest estimat ocell té la coa forcadíssima, el seu cos esvelt i el seu vol lleuger i magestuós; fan que hom se n' enamori al primer cop d'ull. Les plomes són d'un color negre blavós per damunt, el front i la gola, castany rogenc i abaix blanquinós. Comptant les llargues i primes plomes de la coa fins al prim bec fa 19 cm. Acompanya els treballs del pagès amb els seus xisclets i contribueix a netejar el camp d'insectes. Cada any torna a fer la cria dins el mateix niu i és comparable a una mitja copa de fang que col.loca sempre sota cobert, ja pot esser a una vaqueria, a un porxo, etc., sempre a fora vila i mai a les façanes dels edificis. L'oronella és migradora i arriba a les nostres illes devers Sant Josep i se'n torna cap a l'Àfrica a hivernar dins els primers

CABOT

ORONELLA

CABOT DE VORERA

CABOT DE ROCA

dies de setembre. Una dita popular diu que dins el niu de l'oronella que fa deu anys que la mateixa parella hi cria hi poden trobar una pedreta que serveix per treure's les miques que entren dins els ulls. També una cosa que es diu molt és que espenyar el niu d'una oronella duu mala sort a la casa del que l'ha espenyat.

La llengua,
feina
de tots

Per Clementina Clara

Per acabar aquesta sèrie d'articles dedicats a la salut holística, tractaré avui de com podem iniciar el camí de la transformació interna necessària perquè la vida sigui una experiència constantment meravellosa.

La primera passa és **saber descobrir què és el que ens fa sentir insatisfets**, perquè només a partir d'aquest descobriment podem començar a construir un comportament positiu. Aprendre d'acceptar aquells aspectes de la nostra personalitat que ens causen infelicitat, ens conduirà a la comprensió i a l'acceptació de les fonts de tota la misèria d'aquesta terra. I només després d'aquesta comprensió i acceptació serem capaços de començar a posar en pràctica canvis positius i d'adoptar uns hàbits o costums diferents.

La segona passa és **l'autoalliberament del dolor i de la misèria**. Aconseguir un esperit tranquil no es pot basar, però, en una autoimposició de normes rígides, sense que abans hàgim descobert les nostres limitades capacitats físiques i espirituals. Per posar un exemple: hem decidit no sopar, perquè forma part d'una dieta per aprimar-se, però a mitjanit ens desperta una fam que no podem resistir. Tot i que ens havíem

QUÈ ÉS LA SALUT HOLÍSTICA (darrera part)

proposat de respectar aquella regla, veim que les ganes de menjar són superiors a la nostra força de voluntat, i, finalment, botam del llit per anar a menjar. El sentiment de culpabilitat causat per la nostra feblesa encara ens fa sentir-nos més afamegats i menjam més d'allò normal. Al matí següent ens aixecam amb malestar i avergonyits de nosaltres mateixos, pensant que mai tendrem la força de voluntat per fer front a les circumstàncies i per això abandonam aquell intent d'aprimar-nos.

Què és el que ha fallat?: que ens

haviem planificat uns canvis de comportament irrealistes. En canvi, si programam uns canvis realistes, el nostre mateix comportament ens farà cobrar coratge. Si ens proposam fites senzilles i realistes, tendrem èxit, perquè no tudarem la nostra força de voluntat i veurem els nostres progressos diàriament. Si sabem concentrar-nos en una única fita això crea una voluntat dinàmica.

Sense ésser conscients de la nostra pròpia capacitat només aconseguim d'e-

quivocar-nos quan esperam massa dels altres o de nosaltres mateixos. Hem de començar per desenrotllar la capacitat d'autoconèixer-nos perquè només així podrem aprendre de ser conscients de la nostra pròpia capacitat.

La propera fase es basa en desenrotllar una forma de pensar pròpia, independent de la cultura i de la religió, i dirigida a atènyer una filosofia de la vida senzilla i directa. Hem d'aprendre de ser flexibles i de saber-nos adaptar, o bé oposar, a les circumstàncies de cada moment. Hauríem d'evitar de ser massa rígids (no tot és blanc o negre, també hi ha molts d'altres colors).

Existeixen nombroses lleis que regeixen aquesta vida, però la major part d'elles ens són desconegudes.

Només cal demanar a qualsevol científic per què els electrons es dirigeixen cap als protons, i per quina altra raó aquests tendeixen a anar cap al centre de l'àtom, i no ens podrà respondre. No ho sap. Així i tot, podem estar segurs que si començam a investigar el nostre interior i sabem descobrir allò que sempre ha estat en ell, però que hem anat tapant, podrem veure, experimentar i comprendre les lleis fonamentals de la natura.

I aquest mateix procés ens durà també a fer-nos conscients d'unes altres lleis molt més subtils. I aleshores no hi haurà res impossible . . .

Clementina Clara

NINES DEL COL·LEGI DE LES FRANCISCANES ANY 1957

FOTO VIDAL

ELS NOMS AL N.º 23 DE RESSÒ

NOMS CORRESPONENS A LA SECCIÓ PEL SEU NOM ELS CONEIXEREU -RESSÒ N.º 21-

Fotografia superior
D'esquerra a dreta i de damunt a baix

Gabriel Mesquida (Ca'n Mesquida)
Sebastià Ginard
Pep Ballester (Bernadí)
Mateu Pou (Ca'n Pou)
Jaume Paaqual (Carboner)
Andreu Oliver (Des Molí de Sa Grava) †
Guillem Montserrat (Des Cafè)

Fotografia inferior
D'esquerra a dreta

Onofre Tomàs (Tro)
Josep Ballester (Bernadí) †
Miquel Vidal (Senaller)
Guillem Bernat (Trinxeter) †
Jaume Bernat (Trinxeter) †
Gabriel Mesquida (Mesquida)
Mateu Lladó (Fraret) †

ENTREVISTA AMB . . . MIQUEL RIGO TOMÀS, President del C. D. Campos.

Qui no coneix en Miquel de Sa Granja? bé, idò, si hi ha qualcú que no el conegui, abans de començar amb l'entrevista parlarem un poc sobre la seva vida.

En Miquel va néixer a Campos un 12 de setembre de 1936 i és el segon de tres germans. És casat amb na Maria i tenen dues filles: n'Antònia i na Francisca.

De petit estava a fora vila. L'octubre de 1965 va treure les oposicions a Palma per treballar a Correus i Telecomunicacions. Després, juntament amb el seu

germà Baltasar estigueren a Sa Granja Ginard i, actualment, a la coneguda Granja Ses Voltes.

Quin any fou soci del Club per primera vegada?

Em vaig fer soci del club els primers anys que es va fundar, perquè sempre m'ha agradat molt el futbol.

Des de quan és president?

Vaig esser elegit la temporada 88-89.

És molt dur esser president i, si ho és, per què?

Dins una presidència, com en qualsevol activitat, hi ha moments difícils i moments de satisfacció. Unes vegades el futbol em lleva la son i altres vegades aquest sacrifici compensa.

Quin ha estat el glop més amarg des que és president i quin moment el de més satisfacció?

El moment més amarg va esser quan vàrem perdre la categoria així com la vàrem perdre, o l'ens varen fer perdre. Quan s'ha vist mai baixar cinc

equips?

Moments de satisfacció n'he tengut cada any, ja que els equips han pujat per amunt, fins arribar a tenir tots els equips a les màximes categories possibles, encara que la satisfacció més grossa seria que l'equip de 1ª Regional pujàs a Preferent.

Quines són les aspiracions del Campos en aquesta temporada 90-91?

Que totes les seccions facin un bon paper, fent gala d'esportivitat, humanitat i humilitat com fins ara, i que l'equip de Regional pugui a Preferent.

Per què aquest canvi d'entrenador?

En Miquel Jaume ja havia estat un parell d'anys d'entrenador i arriba un moment en què és necessari un canvi i ara amb en Miquel Vilar, que ja havia entrenat a Campos quan molts de jugadors que ara juguen amb el Campos eren juvenils, hem pensat que pot esser que tot vagi bé.

Qui seran els entrenadors de les distintes categories?

Encara no sé quins seran tots els entrenadors, ja que això és cosa de la Comissió esportiva, però vos puc assegurar que en Miquel Vilar entrenarà l'equip de Regional i en Toni Prohens l'equip juvenil.

Quines persones formen les distintes comissions enguany?

Vicepresident i encarregat dels actes: Julià Porquer.

Vicepresident i president de la Comissió Esportiva: Tomeu Roig, (Son Xorc).

Secretari: Rafel Garcias (Rafel de Sa Granja).

Tresorer: Biel Reus.

Encarregat de les rifes: Miquel Sbert.

Comissió Esportiva: Joan López.

Encarregat del material: Mateu Burguera, (Son Lladonet).

Relacions Públiques: Pere Barceló.

Delegats d'Equips: Biel Sureda, Diego Amoraga, Tomeu Montserrat i Tomàs Mas.

Encarregat del camp: Sebastià Pons.

Quina és la missió concreta de la nova Comissió Esportiva?

La seva missió serà la de coordinar les distintes seccions i equips del Club, a més de resoldre els problemes esportius que puguem tenir; esperem que no en surti cap.

Com està l'economia del Club?

El C. D. Campos no deu res a ningú, ja que els jugadors no cobren: només el que queda a fi de temporada que, després d'haver pagat per tot, no sol esser molt.

Es presentarà a la reelecció?

En aquests moments encara no m'he plantejat aquesta qüestió, quan arribi el moment ja veurem què faig.

Què li demana a l'afició?

Que tinguin confiança en nosaltres i que ens ajudin venint pel camp, perquè entre tots podem fer un gran equip.

Moltes gràcies, Miquel i bones festes.

tot temps
Sabates - Ortopèdia

Carrer Creu n.º4 Tel.65.05.41 CAMPOS

FORA DE BANDA

Per Josep A. Sala i Toral.

Festes !! Arriben les festes i a Campos pareix que l'activitat esportiva estarà a tope.

Començant pel Trial-Indoor, el torneig de tennis de taula, el torneig de Futbolet, el torneig del Campos de Futbol, a més dels partits de bàsquet i d'altres que en aquets moments no record.

Crec que n'hi haurà per

a tots els gusts.

En un altre ordre de coses i xerrant d'un altre tema, m'han xiulat les orelles que en els jugadors del Campos els ha caigut molt bé el nou entrenador. És normal, en Miquel és bona persona i de futbol en sap una estona llarga.

També m'ha contat gent relacionada amb el futbol que la comissió esportiva treballa de valent per tenir-ho tot a punt per quan comenci la lliga, encara que les males llingües diguin que aquesta comissió durarà poc. El temps ho dirà.

Encara que ho tengues sin amagat, o a mi almanco, vaig saber que la comissió està composta, a més del president, que és en Tomeu Roig (de Son

Xorc), per en Toni Prohens (nina), en Joan López, en Joan Garcias (Minyó) i en Tomeu Monserrat.

Tampoc no és oficial, encara, el nom dels entrenadors dels petits, però, apuntau aquests: Toni Prohens (juvenils), Tomàs Mas (Cadetes), Rafel Garcias (infantils) i el que encara no està decidit és l'entrenador dels alevins.

Una notícia de darrera hora, de quan escrivia aquesta crònica, és que el C. D. Campos va jugar diumenge

dia 5 a Santanyí contra els propietaris del terreny, i va perdre per 2 a 0.

El resultat no està tan malament si tenim en compte que el Campos només fa dues setmanes que entrena i el Santanyí en fa 4.

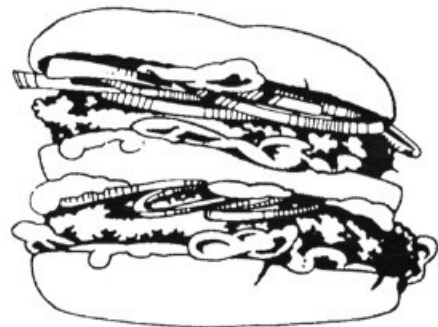
Sense res més per dir-vos s'acomiada el que signa aquesta crònica i vos desitja unes bones festes de la Mare de Déu d'Agost, molts d'anys a tots.

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos
Motoserres i Motocultors

Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - Campos

CAFETERIA - BAR
<< ES VICI >>

UNA CAFETERIA AMB UNA GRAN
EXTENSA VARIETAT DE PLATS
COMBINATS I ELS REIS DEL
<< SANDWICH >>

Ctra. Palma - Campos, Km., 36
A 500 metres de Campos

FORN * PASTISSERIA

SBERT

C/. Síquia, 68 - Tel. 65.01.79
CAMPOS

C/. Majoral, 1 - Tel. 65.33.15
SANTANYÍ

FUTBOLET

1r. Torneig de Futbolet Festes de la Mare de Déu d'Agost Campos '90.

S'ha vengut celebrant aquests dies al Camp Municipal d'Esports el 1r. Torneig de Futbolet Festes de la Mare de Déu d'Agost Campos '90.

Un total de 9 equip inscrits, dividits en dos grups, i moltes cares conegudes entre els equips, sobretot, jugadors del Campos tant dels grans com dels juvenils.

Els grups quedaren formats així:

Grup A	Grup B
Ca'n Xim	Sports Campos
Granja Ses Voltes	The Masters
A. B. Distrito 3	S'Amagatall
Young Boys	Recreatiu Massanet
	S'Eixam

Els resultats acabada la primera fase han estat els següents:

A. B. Distrito 3	0	Granja Ses Voltes	16
S'Amagatall	4	S'Eixam	3
The Masters	4	R. Massanet	8
Ca'n Xim	6	Young Boys	2
Sports Campos	8	R. Massanet	0
Young Boys	11	A. B. Distrito 3	2
R. Massanet	7	S'Eixam	4
Sports Campos	12	S'Eixam	3
Ca'n xim	15	A. B. Distrito 3	0
Young Boys	1	Granja Ses Voltes	3
The Masters	2	S'Amagatall	2
The Masters	4	S'Eixam	1
S'Amagatall	1	Sports Campos	2
R. Massanet	4	S'Amagatall	3
Ca'n Xim	1	Granja Ses Voltes	3
The Masters	3	Sports Campos	5

Aquests han estat els resultats de la 1ª fase, ara falta

BAR - PIZZERIA*Ses Forques*

Cosme Garcias, 40
Tel. 65.10.80

07630 CAMPOS

disputar les semifinals i final, les semifinals són:

Granja Ses Voltes (1er grup A) contra
S'Amagatall (2on grup B)
Sports Campos (1er grup B) contra
Ca'n xim (2on grup A)

Aquestes semifinals i finals prometen esser interessants, en el proper nº vos informarem d'aquests resultats.

MONTUÏRI '90

Dia 11 de Juny va començar un important torneig de futbollet a Montuïri amb la participació d'un equip campaner: l'Sports Campos.

Aquest equip està format per jugadors del Campos de 1ª Regional i jugadors del Ca'n Xim.

La plantilla és aquesta:

Porters: M. Adrover i A. Roig.

Defenses de tancament: B. Lladonet, C. Barceló, A. Mas i J. Vicens.

Alers: Ll. Lladó, M. Vicens, M. Monserrat, J. A. Sala i B. Obrador.

Davanters: J. Barceló, J. Lladonet i M. Forteza.

Entrenador: J. Garcias (Minyó)

Els resultats, quan manquen dues jornades, han estat els següents:

Sports Campos	2	C. D. Salom	3
Sports Campos	14	Seguridad i Limpiezas	0
Ca na Poeta	2	Sports Campos	4
Casa Jordi	1	Sports Campos	2
Sports Campos	2	Ses Milanes	0
Ca Na Magdalena	0	Sports Campos	3
Sports Campos	6	Fiat F. C.	0
Els joves	0	Sports Campos	9
Sports Campos	5	R. Ca's Carboner	0
Els Siurells	2	Sports Campos	5

La classificació està encapçalada per:

Ca Na Poeta	20 Punts • un partit més
Sports Campos	18 Punts
Res. Ses Canyes	17 Punts
B. Traus	16 Punts

Així les coses, quan encara manquen dues jornades, pareix que l'equip campaner sa pot adjudicar aquest torneig. En el proper n.º vos informarem de com ha acabat la cosa.

Josep A. Sala i Toral.

ATLETISME

Començarem presentant-vos els nostres campions de Mallorca i de les Balears; títols aconseguits tant amb el seu club com amb la selecció amb la qual competiren en la final de les Balears disputada a la pista "Príncipes de España". En primer lloc, parlarem d'Antoni Sánchez per esser el més veterà i no només pels seus mèrits: guanyador de tots els controls menys la final comarcal de longitud, guanyador dels 1.000 m. obstacles i, per tant, campió de les Balears; segon a la prova de 4 x 80 amb la Selecció de Felanitx, Lluçmajor i Campos; el seu paper a Cross ha estat molt destacat, llàstima de la manca de nins i, sobretot, nins bons.

Na Francisca Huguet - com n'Antònia - és d'aquelles que no entrenen gaire però les seves condicions físiques són extraordinàries: a velocitat va guanyar totes les competicions comarcals i el Campionat de les Balears, primera als 60 m. llisos individuals i va contribuir a la victòria de l'equip de la selecció de relleus 4 x 60.

També cal destacar una altra nina que és el primer any que entrena; n'Antònia García.

Els altres veterans de l'equip també ho han fet bé, i per això mereixen esser esmentats. Són al.lots joves i en ells tenim dipositades les nostres esperances: les germanes Mas, na M^a del Carme i na Pilar, na Margalida Vidal (és l'única que no és campanera), na Margalida Cerdà, que després de fer tota la temporada els 80 m. tanques, el dia de la final va fer els 200 m. tanques en benefici de l'equip. (Gràcies, Margalida, per haver

accedit al canvi de prova!). Na Joana Mª Moll, molt complidora, na Joana Mª Barceló que té un bon exemple a seguir amb les seves germanes, n'Antònia Obrador que quasi la vàrem veure néixer a la pista i és la mascota de l'equip, en Jaume Barón que per esser el primer any que ha fet salt d'alçada ho ha fet molt bé, na Mª Magdalena Burguera que ha reforçat l'equip en tot el que se li ha demanat, na Mª Antònia Rigo que si ella hi posava un poc més d'interès a l'hora d'entrenar, com alguna de les seves companyes, serien d'allò més bo de les Balears. Així que ja ho sabeu per a la propera temporada!.

Quant als atletes majors que ja no pertanyen al Migjorn, han fet una temporada que jo mai no m'ho hauria pensat quan vaig començar a anar darrere aqueix esport, ara fa un poc més d'onze anys.

També hem d'esmentar la gran acollida dels nostres atletes a la correguda celebrada a L'Estanyol amb motiu de les festes. En aquesta cursa el menys important són els resultats, el que cal destacar és la benvinguda que ens donaren; si per tot fos així les proves populars tendrien més participació: moltes gràcies de part del Club Migjorn de Campos, restam a la vostra disposició quan ens hàgiu de menester!!.

J. Barón.
Mª Barón..

- Antoni Sánchez, campió de les Balears a la prova de 1.000 metres obstacles i subcampió de relleus 4 x 80 m.

- Francisca Huguet, campiona de les Balears, a la prova de 60 m. llisos i campiona de les Balears de relleus 4 x 60 m.

Taller Mecànic
CA N'ARNAU

Carrer Provença, 36
Tel. 65.10.63
07630 CAMPOS

BÀSQUET**L'ASCENS A III DIVISIÓ!**

Per Sebastià Moranta i Mas.

Tot pareix indicar que, després d'un final de temporada molt mogut i emocionant fins al darrer moment, i un cop assumida amb lògica resignació aquella derrota davant l'Hispània que, com tothom sap, interrompia per segon any consecutiu el somni de la III Divisió, la sort dels triomfadors ha decidit obrir les portes, per una vegada, a les aspiracions dels colors campaners més enllà de les nostres fronteres (fent referència als límits del nostre terme muni-

cipal, és clar). Això vol dir, en poques paraules, que la temporada que naixerà quan l'estiu '90 visqui ja les darreres setmanes, comptarà amb la participació de l'equip sènior del **C. B. Campos** -mai un conjunt del nostre poble havia arribat tan amunt-, però també és cert que la manera com s'ha produït aquest ascens ens obliga a posar peus a terra i no tirar la casa per la finestra (cosa que hauríem pogut fer, crec que justificadament, si aquesta fita s'hagués assolit al camp, a la pista, en aquell partit definitiu davant l'Hispània o qualsevol altre equip).

Aquesta agradable notícia fora de temps ha vingut donada per una sèrie de circumstàncies, però, més que cap altra cosa, ha influït de manera determinant la decisió

d'augmentar la categoria en dos equips (passant dels deu conjunts participants a dotze); amb aquesta modificació del sistema competitiu els clubs ciutadans del **Cide** i l'**Espanyol**, que d'altra manera haguessin perdut la categoria, s'han vist notablement afavorits i seguiran jugant a tercera un cop esgotades les vacances. El salt del Campos ha estat possible, finalment, a causa de l'ascens directe de l'**Optica Abel** (a II divisió) i a la renúncia de l'**Impremta Bahía**, que ha considerat que el seu pressupost no permet, de moment, donar aquesta passa.

Resulta innegable, al capdavant, que la sorpresa ha arribat en el millor moment; la Federació, d'aquesta manera, haurà compensat involun-

tàriament l'actitud de tots aquells àrbitres que, jornada rera jornada, han vingut deslluïnt amb les seves actuacions els partits disputats al Camp Municipal.

De moment, el nivell de joc que el Campos pugui exterioritzar davant els millors equips illencs constitueix tota una incògnita. Serà necessari, en qualsevol cas, posar-se ràpidament a l'altura de la nova categoria, des del punt de vista esportiu i, també, en l'aspecte econòmic; en principi, sembla que res salvarà el pressupost del club d'un viatge a Eivissa, i, en el cas hipotètic d'una actuació excepcional (si som realistes, bastant improbable) fins i tot podríem veure els nostres colors jugant algun partit a l'illa de Menorca. En resum, la frustració de la

FOTO VIDAL

**B
À
S
Q
U
E
T**

derrota que reflectíem al número 21 de RESSÒ ha donat lloc, en poc temps, a l'anunci del tan desitjat augment de categoria. Aquest ascens, encara que anormal i tal vegada no tan meritori com molts voldríem, ens fa sentir orgullosos i obre, al mateix temps, una nova època en la història del bàsquet campaner.

*****
*****

Sense haver de deixar de banda l'esport de la cistella, la següent notícia digna d'esment se centra en l'escola de bàsquet que, dins el programa de curses esportius i tallers d'estiu organitzats per l'Ajun-

tament, va esgotant poc a poc les setmanes de juliol i, també, la seva pròpia durada. La responsabilitat tècnica del curs es a càrrec d'En Xisco Amengual -preparador del conjunt juvenil del Prohaci Patronat (abans Sirius)- i no, com succeí l'any passat i com en un principi s'havia anunciat, d'En Francesc Bonnín. Fins ara tot s'està duent a terme amb normalitat, amb la calor com a lògica nota a destacar; s'ha cregut convenient que els dos grups de participants (iniciació o perfeccionament) s'entrenessin simultàniament, de 6 a 8, mentre que, per altra part, En Xisco ha vist oportú compartir els exercicis pràctics amb la visualització de

vídeos relacionats estretament amb el món del bàsquet (iniciativa que s'ha pogut fer realitat els divendres de 6 a 7 a S'Escrui). En tot cas, quan aquestes línies surtin al carrer, ben segur que el curset haurà arribat a la seva fi (prevista per dia 3 d'agost); procurarem donar-ne compte més envant, tal volta a l'edició de setembre.

Ja per acabar, i com a nota d'actualitat del bàsquet campaner als mesos estiuencs, només resta començar a pensar en les Festes de la Mare de Déu d'Agost, més i més a prop a mesura que passen les hores i els dies. El torneig de quatre equips participants que l'any passat organitzà el nostre club

(Impremta Bahía, Syrius Patronat, Porreres i C. B. Campos), amb merescuda victòria final per al Bahía de S'Arenal, es veurà enguany reduït a un sol partit. Aquesta confrontació representarà una guerra amistosa entre l'actual equip sènior del Campos i un conjunt integrat pels homes que, fins no fa gaire anys, han suat la camiseta vermella amb dedicació i esforç, preparant l'ascens que fins avui no s'havia pogut fer realitat. Podem esperar, idò, un horabaixa agradable i entretingut, sense el dramatisme d'un partit transcendent, que ben segur durà bons records al cap de molts assistents.

Hi estau tots convidats.

ESCACCS

Per Jaume Lladó.

part un total de sis equips, quan només se'n preveien quatre. D'aquests sis equips, dos eren de la vila, dos de La Ràpita, un de L'Estanyol i un altre de Felanitx.

La gran participació provocà problemes a l'organització, el que produí un retard de mitja hora en el començament de les partides i haver de modificar les bases del torneig que, en principi s'havia de disputar en forma de lliga i, finalment es va haver d'adoptar un sistema mixt lliga-eliminatòries, que consistí en una primera part en la qual se sortejaren les parelles d'equips que s'havien d'enfrontar i, a la qual, quedaren eliminats tres equips: un dels de La Ràpita, el de L'Estanyol i el de Felanitx. Els tres equips restants jugaren una lliga que donà com a guanyador l'equip format per Joan Pomar, Miquel Ollers, Francesc Pomar i

Jaume Lladó; quedà en segon lloc l'equip de La Ràpita i en tercera posició l'altre equip campaner.

El Club Foment d'Escacs, té previst repetir l'experiència per les Festes de la Mare de Déu d'Agost, en concret, dia 15 a les sis de l'horabaixa al carrer de la Creu, just davant Ca'n Nina.

També hi ha previst un sopar de companyonia entre tots els socis del club que haurà

tengut lloc, si Déu ho vol, el passat dilluns dia sis al restaurant "Los Cazadores".

Un equip campaner ha de participar al torneig organitzat pel Club d'Escacs Felanitx els dies vint-i-quatre, vinti-i-cinc i vint-i-sis d'aquest mes amb motiu de la celebració de les festes de Sant Agustí, patró de Felanitx.

Restaurant
Ses Roques

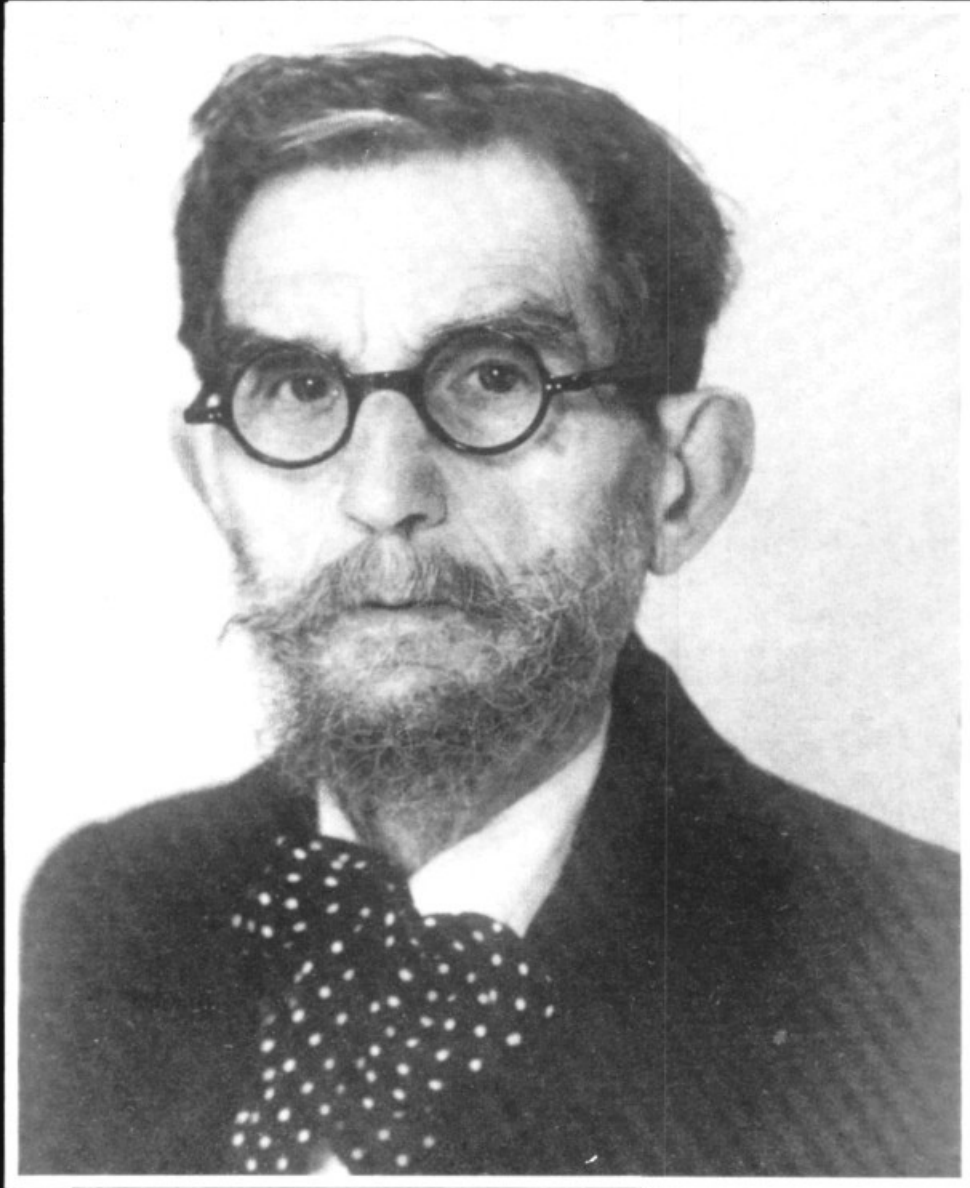
Tel. 65.55.14

Ctra. Campos - Colònia de Sant Jordi Km. 7'500 (Mallorca)

El passat dia quinze de juliol, dins el marc de les Festes de La Ràpita 1.990 se celebrà el 1er. Torneig de Partides Semiràpides per equips de quatre jugadors, organitzat conjuntament pel Club Foment d'Escacs de Campos, la Delegació local de l'Obra Cultural Balerar i la mateixa revista "RESSÒ".

El torneig fou un complet èxit quant a participació, ja que hi prengueren

FESTES D'AGOST - CAMPOS 1990

EXPOSICIÓ ANTOLÒGICA
CAFFARO

DEL 11 AL 15 D'AGOST
«SES ESCOLES VELLES»

Organitza: CENTRE CULTURAL

Patrocina: AJUNTAMENT DE CAMPOS